14. INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

September 28-30, 2026

Paris, France

EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ

Dr. Violla MAKHZOUM

ISBN: 979-8-89695-600-6

14. INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

September 28-30, 2026 / Paris, France

26.10.2026

Liberty Publishing House

Water Street Corridor New York, NY 10038

www.libertyacademicbooks.com

+1 (314) 597-0372

ALL RIGHTS RESERVED NO PART OF THIS BOOK MAY BE REPRODUCED IN ANY FORM, BY PHOTOCOPYING OR BY ANY ELECTRONIC OR MECHANICAL MEANS, INCLUDING INFORMATION STORAGE OR RETRIEVAL SYSTEMS, WITHOUT PERMISSION IN WRITING FROM BOTH THE COPYRIGHT OWNER AND THE PUBLISHER OF THIS BOOK.

© Liberty Academic Publishers 2026

The digital PDF version of this title is available Open Access and distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0 license (http://creativecommons. org/licenses/by-nc/4.0/) which permits adaptation, alteration, reproduction and distribution for noncommercial use, without further permission provided the original work is attributed. The derivative works do not need to be licensed on the same terms.

adopted by Mariam Rasulan

PROCEEDINGS BOOK

ISBN: 979-8-89695-600-6

ORGANIZING INSTITUTION

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE
14. INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

DATE
September 28-30, 2026

PLACE
Paris, France
Face-to-face & Online (Zoom)

PARTICIPANT COUNTRIES (15)

TÜRKİYE, NIGERIA, INDIA, UGANDA, ALBANIA, MOROCCO, USA, BANGLADESH, HUNGARY, AZERBAIJAN, TUNISIA, BULGARIA, NORTH MACEDONIA, GEORGIA, ALGERIA

114	38	52	62
TOTAL ACCEPTED PAPERS	TOTAL REJECTED PAPERS	PAPERS FROM TURKIYE	INTERNATIONAL PARTICIPANTS

EVALUATION PROCESS & PRESENTATION
All applications have undergone a double-blind peer review process · Oral Presentations

PROCEEDINGS BOOK

ISBN: 979-8-89695-600-6

EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ
Dr. Violla MAKHZOUM

COORDINATOR

Samet KUŞKIRAN

SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Taoufiq KADRI
Abdelmalek Essaadi University, MOROCCO

Prof. Petra Pelletier
Paris University, FRANCE

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ
Muğla Sıtkı Koçman University, TÜRKİYE

Assist. Prof. Dr. Silva Ibrahimi
EYRA Psychosocial Assistance, Boston, USA

Dr. Violla MAKHZOUM
Saint Joseph University, LEBANON

Prof. Assoc. Dr. Jonida Bushi
Tirana University, ALBANIA

Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ERİŞ
Harran University, TÜRKİYE

Assoc. Prof. Dr. Alen Biskupović
Josip Juraj Strossmayer University, CROATIA

Dr. Elvan CAFAROV
Azerbaijan State Pedagogical University, AZERBAIJAN

SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Taoufiq KADRI
Abdelmalek Essaadi University, MOROCCO

Prof. Dr. Anderi JEAN
Gas Petrolium University of ROMANIA

Prof. Dr. Jean Tata TOSSOU
Université d'Abomey-Calavi

Prof. Dr. Usman GHANI
Institute of Management Sciences Peshawar, PAKISTAN

Prof. Dr. Yuriy DANKO
Sumy National Agrarian University, UKRAINE

Prof. Dr. Michal WOJTASZEK
Warsaw University of Life Sciences, POLAND

Prof. Dr. Nicholas IMBEAH
Takoradi Technical University, GHANA

Prof. Dr. Giscard Assoumou ELLA
University of Toulon, FRANCE

Prof. Dr. Violla MAKHZOUM
Saint Joseph University, PENNSYLVANIA

Prof. Dr. Yurii LATYSH
Taras Shevchenko State University, UKRAINE

Prof. Dr. Ansi Rezeda SAFIULLINA
Kazan Federal University, RUSSIA

Prof. Dr. Ruslan ABDULLAYEV
Azerbaijan National Academy of Sciences, AZERBAIJAN

Prof. Dr. Dmitriy VASILYEV
Russian Academy of Entrepreneurship, RUSSIA

Prof. Dr. Nagbdu KAMAROVA
Yessenov University, KAZAKHSTAN

Prof. Dr. Rimma PARDABAYEVA
Ufa State University, RUSSIA

Assoc. Prof. Dr. Alen BISKUPOVIĆ
Josip Juraj Strossmayer University, CROATIA

Dr. Elvan CAFEROV
Azerbaijan State Pedagogy University, AZERBAIJAN

Dinh Tran Ngoc HUY
SOM, Asian Institute of Technology, THAILAND - International University, JAPAN

Assoc. Prof. Dr. Jonida BUSHI
Tirana University, ALBANIA

Prof. Dr. Franck AMOUSSOU
Université d'Abomey-Calavi

Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK
Tekirdağ Namık Kemal University, TÜRKİYE

Prof. Dr. Katarzyna CZECH
Warsaw University of Life Sciences, POLAND

Prof. Dr. Olena MELNYK
Sumy National Agrarian University, UKRAINE

Prof. Dr. Maral JAMALOVA
Szent İstvan University, HUNGARY

Prof. Dr. Harshavardhan Reddy KUMMITHA
Budapest Business School, HUNGARY

Prof. Dr. Jean Philippe PRAENE
University of La Réunion

Prof. Dr. Hemantkumar P. BULSARA
S. V. National Institute of Technology (NIT), INDIA

Prof. Dr. Andrea LUCCHESI
Sao Paulo University, BRAZIL

Prof. Dr. Cynthia CORREA
Sao Paulo University, BRAZIL

Prof. Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kyrgyz Economic University, KYRGYZSTAN

Prof. Dr. Dinarakhan TURSUNALIEVA
Rasulbekov Kyrgyz Economic University, KYRGYZSTAN

Prof. Dr. Mykola VASKIV
Kyiv National University of Culture and Arts, UKRAINE

Assoc. Prof. Dr. H. Burçin HENDEN ŞOLT
Zonguldak Bulent Ecevit University, TÜRKİYE

Assist. Prof. Dr. Silva IBRAHIMI
EYRA Psychosocial Assistance, Boston, USA

Dr. Aygün MEHERREMOVA
Baku State University, AZERBAIJAN

14th INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES

September 28-30, 2026 - Paris, FRANCE

CONGRESS PROGRAM

FACE TO FACE PRESENTATIONS

28.09.2026 / SESSION-1

PULLMAN PARIS TOUR EIFFEL

PARIS LOCAL TIME

13^{00} : 14^{00}

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Lect. Dr. Cansu PARLAK KOLÇAK Prof. Dr. Yeşim FAZLIOĞLU	*Bartın University TÜRKİYE* *Trakya University TÜRKİYE*	THE EFFECT OF NATURAL TEACHING METHODS USED BY PARAPROFESSIONAL ON COMMUNICATION SKILLS OF STUDENTS WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER
Res. Assist. Dr. Sevim DİLEKOĞLU ÇALCA	*Manisa Celal Bayar University TÜRKİYE*	WAGE UNCERTAINTY IN THE PLATFORM ECONOMY IN TURKEY: A DESCRIPTIVE ASSESSMENT THROUGH THE CASES OF ARMUT, YEMEKSEPETI AND GETIR
Merve KÜÇÜKGÖKÇE Prof. Dr. Nergiz KARADAŞ TOKTAŞ	*Van Yüzüncü Yıl University TÜRKİYE*	COSTUME DESIGN AND THE CONSTRUCTION OF HISTORICAL REPRESENTATION IN THE FILM BIR CUMHURIYET SARKISI
Graduate Student Bilge TIĞLI Assoc. Prof. Nergiz KARADAŞ TOKTAŞ	*Van Yüzüncü Yıl University TÜRKİYE*	AN EVALUATION OF THE TRANSFORMATION OF EDITING PROCESSES IN CINEMA IN THE CONTEXT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE
Assoc. Prof. Saadet İDER	Necmettin Erbakan University TÜRKİYE	A CASE STUDY ON THE BIOLOGICAL FOUNDATIONS OF FAITH

CONGRESS PROGRAM

Online (with ZOOM Conference)

IMPORTANT

- To be able to make a meeting online, login via **https://zoom.us/join** site, enter ID instead of "Meeting ID or Personal link Name'' and solidify the session.
- The presentation will have **15 minutes** (including questions and answers).
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **15 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on at least %70 of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Before you login to Zoom, indicate hall number and your surname (Hall-1, Atabek MEVLANA)

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456

https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-1 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Bilge ÇAĞLAR DEMİR

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Res. Assist. Dr. Emre YAŞAR	Isparta University of Applied Sciences TÜRKİYE	STATE OF HOPES REGARDING THE CAREERS OF TOURISM GUIDE GRADUATES
Assoc. Prof. Dr. Bilge ÇAĞLAR DEMİR	Trabzon University TÜRKİYE	REPRESENTATION OF THE FEMALE BODY IN FEMVERTISING ADVERTISEMENTS: THE CASE OF THE AERIE REAL CAMPAIGN
Res. Assist. Hilal Nur TEMEL Master's Student Haluk REÇBER	OSTIM Technical University TÜRKİYE	VISIBILITY AND SPATIAL ACCESSIBILITY IN MUSEUM EXHIBITION LAYOUTS: A DEPTHMAPX ANALYSIS OF ANKARA RAHMI M. KOÇ MUSEUM
Aybike Sıla AYKAÇ SELAMOĞLU Prof. Dr. Cengiz ÇETİN	Haci Bayram Veli University TÜRKİYE Ankara University TÜRKİYE	ASSESSMENT OF DETERIORATION PATTERNS ON HISTORIC LIMESTONE FACADES: THE CASE OF ZAHRA STREET, NICOSIA
Asst. Prof. Dr. Müzeyyen GELİBOLU	Hatay Mustafa Kemal University TÜRKİYE	GREENWASHING AND CONSUMER BEHAVIOR RESEARCH: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THEMATIC TRENDS AND EMERGING RESEARCH DIRECTIONS
Assist. Prof. Dr. İsa UĞUR Assoc. Prof. Dr. Hami ÜNLÜ Assoc. Prof. Dr. Ömer Ceyhun APAK	Karabük University TÜRKİYE Bayburt University TÜRKİYE	AN ANALYSIS OF PRODUCTS WITH GEOGRAPHICAL INDICATIONS IN THE TRA1 REGION FROM A GASTRONOMIC PERSPECTIVE
Assoc. Prof. Dr. Alparslan Gazi AYKIN	Hatay Mustafa Kemal University TÜRKİYE	MANIFESTATION OF INTERNATIONAL JUSTICE IN SPORTS (!): THE EXAMPLE OF RUSSIA-UKRAINE & ISRAEL-PALESTINE WAR

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-2 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Ph.D. Edlira BEJKO

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Denisa KAFAZI Lorena KELO Kujtim DULE	Fan S. Noli University ALBANIA Tirana University ALBANIA	COMPETENCY-BASED MATHEMATICS CURRICULUM IN SECONDARY EDUCATION: ALBANIAN TEACHERS' PERCEPTIONS AND IMPLICATIONS FOR CURRICULUM DEVELOPMENT
Assist. Prof. Chitralekha J ACHARYA	St Joseph Engineering College INDIA	NUTRITIONAL AWARENESS AMONG COLLEGE STUDENTS
Youssef TLEMSANI Mohamed EBN TOUHAMI	Ibn Tofail University MOROCCO	THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON PHYSICS TEACHING AND LEARNING
Ph.D. Bashiru Muhammad LIMAN Aisha Usman DINGYADI	Shehu Shagari University of Education NIGERIA	CHALLENGES OF TEACHING HAUSA CULTURE AMONG TERTIARY INSTITUTION STUDENTS IN THE TWENTY-FIRST CENTURY: IMPLICATIONS FOR INDIGENOUS COUNSELLING
Ph.D. Edlira BEJKO	Catholic University Our Lady of Good Counsel ALBANIA	THE SECOND GENERATION OF IMMIGRANTS AND BILINGUALISM
Dr. Joyce Ogheneruona ONATERE-UBRURHE	Alvan Ikoku Federal University of Education NIGERIA	WORK-INTEGRATED LEARNING AND ENTREPRENEURIAL COMPETENCY DEVELOPMENT AMONG BUILDING TECHNOLOGY STUDENTS IN NIGERIAN TVET INSTITUTIONS
Dr. Itohonsa OBADIARU Dr. Tekenate CHARLES-OWABA	Federal University Otuoke NIGERIA	A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW OF AI-DRIVEN CYBERTHREATS AND DEFENSIVE STRATEGIES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS
Garba Shambo MOHAMMED Usman Zaliha NDATSU Muhammad BABA Hussaini Musa USMAN Hauwakulu SABA	Abdulkadir Kure University NIGERIA Umaru Sanda Ahmadu College of Education NIGERIA Federal University of Technology Minna NIGERIA	ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION: USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS IN TEACHING AND LEARNING PROCESSES IN STATE GOVERNMENT–OWNED UNIVERSITIES IN NORTH CENTRAL NIGERIA

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-1 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Gürbüz OCAK

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dr. Bahar Cansu KARA Prof. Dr. Zülfiye Gül ERCAN	Istanbul Kultur University TÜRKİYE Trakya University TÜRKİYE	AN ANALYSIS OF CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS AMONG SPECIAL EDUCATION TEACHERS BETWEEN 2000 AND 2026
Dr. Bahar Cansu KARA İrem GİRGİN AKSU	Istanbul Kultur University TÜRKİYE Trakya University TÜRKİYE	REIMAGINING SOCIAL STORIES WITH GENERATIVE AI: TOWARD INCLUSIVE DIGITAL SUPPORTS FOR NEURODIVERGENT CHILDREN
MSc. Aydın SELLİOĞ Dr. Mehmet KÜÇÜKGÖZ MSc. Mehmet Gazi ASLAN	Mersin University TÜRKİYE Ministry of National Education TÜRKİYE	“BEING A BLIND SCIENCE TEACHER”: TEACHER IDENTITY THROUGH THE EYES OF GRADUATES WITH VISUAL IMPAIRMENTS
MSc. Aydın SELLİOĞ Dr. Mustafa KANDIRMAZ	Mersin University TÜRKİYE General Directorate of Basic Education, Department of Programs and Teaching Materials, Ankara TÜRKİYE	MIDDLE SCHOOL STUDENTS' ACADEMIC SELF-PERCEPTION: A SCALE DEVELOPMENT STUDY
Prof. Dr. Gürbüz OCAK Prof. Dr. İjlal OCAK Ph.D. Student Münevver YILMAZ	Afyon Kocatepe University TÜRKİYE	DEVELOPMENT OF A SCALE TO ASSESS UNIVERSITY STUDENTS' ACADEMIC LITERACY SKILLS
Prof. Dr. Gürbüz OCAK Ph.D. Student Münevver YILMAZ Prof. Dr. İjlal OCAK Hilal KILINÇ	Afyon Kocatepe University TÜRKİYE	EXAMINATION OF HIGH SCHOOL STUDENTS' COMPUTATIONAL THINKING SKILLS ACCORDING TO DEMOGRAPHIC VARIABLES
İrem UZUN Buse Başak TURAN	Akdeniz University TÜRKİYE	VILLAGE INSTITUTES IN THE CONTEXT OF THE EDUCATIONAL PHILOSOPHIES OF JOHN DEWEY AND ISMAIL HAKKI TONGUC
Feyza KESKİNER Prof. Dr. Melek ALPAR	Gazi University TÜRKİYE	EVALUATING THROUGH PLAY: A PLAYFUL APPROACH TO ASSESSMENT IN FLE
Əliyeva Maralxanım Tofiq qızı	Azerbaijan State Pedagogical University AZERBAIJAN	THE IMPORTANCE OF INTEGRATED TEACHING IN MUSIC LESSON

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-2 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Ph.D. Joan IKONOMI

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Duru SERT Assoc. Prof. Dr. Umut Burak GEYIKCI	Carter G. Woodson High School USA Independent Researcher	DIGITAL DISTRACTIONS AND LITERACY: A COMPARATIVE STUDY OF HIGH SCHOOL READING HABITS IN VIRGINIA
Ismaila MOHAMMED Muhammad Tasiu DANSABO Yahaya Muhammad IBRAHIM	Federal University Birnin Kebbi NIGERIA Usmanu Danfodiyo University Sokoto NIGERIA Bayero University Kano NIGERIA	BROKEN SYSTEMS, PROMISING TECHNOLOGY: RETHINKING AI IN NORTHERN NIGERIA'S CHILD PROTECTION LANDSCAPE
Garba Shambo MOHAMMED Usman Zaliha NDATSU Muhammad BABA Hussaini Musa USMAN Hauwakulu SABA	Abdulkadir Kure University NIGERIA Umaru Sanda Ahmadu College of Education NIGERIA Federal University of Technology Minna NIGERIA	AWARENESS AND UTILIZATION OF AI ADOPTION FOR TEACHING AND LEARNING IN STATE-OWNED UNIVERSITIES, NORTH CENTRAL NIGERIA
Mohamed DABBABI Maroua TRIGUI Mariem MALLOULI Amine BAHLOUL Mondher KASSIS Leila ABID	Habib Bourguiba University Hospital TUNISIA Hedi Chaker University Hospital TUNISIA	ASSOCIATION BETWEEN SELF-CARE BEHAVIORS AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH HEART FAILURE HOSPITALIZED IN A CARDIOLOGY DEPARTMENT IN TUNISIA
Dr. Foluke EZE Georgian Ewetan OBOTURI	Federal University Otuoke NIGERIA	EFFECTS OF METACOGNITIVE LEARNING STRATEGIES ON JUNIOR SECONDARY SCHOOL STUDENTS' ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS IN OGBIA LOCAL GOVERNMENT AREA, BAYELSA STATE
Regina Akudo EKE Victor LETOH	Federal University Otuoke NIGERIA	USE OF TEXTESE IN INSTANT MESSAGING AND STUDENTS' PERCEPTION OF ITS EFFECT ON FORMAL WRITING SKILLS AMONG STUDENTS OF FEDERAL UNIVERSITY OTUOKE, BAYELSA STATE
Temitope Tawa FAGBOYINBO Olugbenga David DADA Oluwaseun Aishat ONAKOYA	Federal University Oye-Ekiti NIGERIA	IMPACT OF WORK-LIFE BALANCE AND SOCIAL RELATIONSHIPS ON ACADEMIC PERFORMANCE OF WORKING UNDERGRADUATE STUDENTS OF FUOYE
Ph.D. Joan IKONOMI	European University of Tirana ALBANIA	HUMAN–AI CREATIVE COLLABORATION IN CONTEMPORARY VISUAL ART: NEW PERSPECTIVES ON CREATIVITY AND AUTHORSHIP

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-1 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Fehmi SOĞUKOĞLU

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr. Volha KORBUT SALMAN	Yozgat Bozok University TÜRKİYE	THE EXHAUSTION OF SUSPICION AND THE POST-CRITICAL TURN TO ENCHANTMENT IN ENGLISH LITERATURE
Assoc. Prof. Dr. Volha KORBUT SALMAN	Yozgat Bozok University TÜRKİYE	THE DISCURSIVE CIRCUMSCRIPTION OF THE POSTCOLONIAL TEXT AND THE LIMITS OF CURRICULAR DIVERSIFICATION
Assoc. Prof. Fehmi SOĞUKOĞLU	Duzce University TÜRKİYE	THE MORAL TEACHINGS OF THE HARUT AND MARUT NARRATION
Assoc. Prof. Fehmi SOĞUKOĞLU	Duzce University TÜRKİYE	THE CERTAINTY OF "KNOWLEDGE" IN ISLAMIC SCIENCES AND THE LIMITS OF RELATIVITY IN RELIGIOUS RULINGS
Asst. Prof. Dr. Tuğba GÖRGÜN	Artvin Çoruh University TÜRKİYE	THE SUFI TRADITION OF SPIRITUAL TRAINING IN TERMS OF GUIDANCE AND COMMUNICATION IN RELIGIOUS SERVICES: OPPORTUNITIES, LIMITATIONS, AND MODEL PROPOSALS
Dr. Ebubekir DEMIR	Independent Researcher TÜRKİYE	DISCLOSEDNESS IN WAITING: WHAT DOES TIME DO TO US?
Dr. Ebubekir DEMIR	Independent Researcher TÜRKİYE	MYTH AS A DISEASE OF LANGUAGE: FRIEDRICH MAX MÜLLER'S PHILOSOPHY OF MYTHOLOGY
İmran Mollaoğlu KALIN	Atatürk University TÜRKİYE	WHOSE TIME COUNTS? GRIEVABILITY, NARRATIVE TEMPORALITY, AND ALI SMITH'S SEASONAL QUARTET

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

28.09.2026 / HALL-2 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Ananda MAJUMDAR

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Prof. Dr. Ananda MAJUMDAR	Kennedy University USA	INTERPRETING MEDIEVAL RELIGIOUS PRACTICE: AUTHORITY, LIVED DEVOTION, AND SOCIAL CONTROL
Irini DIBRA	University of Shkodra "Luigj Gurakuqi" ALBANIA	READING TEXTS AS GRAMMATICAL, DIALECTAL, AND PHILOLOGICAL EVIDENCE
Prof. Dr. Ananda MAJUMDAR	Kennedy University USA	EXPLORING BORDERS: THE INTERCONNECTION OF MARGIN, MAP, AND MONSTER IN THE WONDERS OF THE EAST
Mercy Mairiga GIMBA Longret Cyriacus KOPRODA Oluwole Simeon OJO	Federal University of Education Pankshin NIGERIA	INDIGENOUS KNOWLEDGE SYSTEMS AND PRE-COLONIAL FOOD SECURITY STRATEGIES IN WEST AFRICA
Istifanus Samuel NWANAN Kyennaan Michael DAWULUNG Panmwa Nanle DAGWER	Federal University of Education Pankshin NIGERIA	TRANS-BORDER CRIME AND AGRICULTURAL DISRUPTION ALONG THE NIGERIA–BENIN REPUBLIC BORDERLAND, 1961–2019
Assoc. Prof. Dr. Polya YORDANOVA	University of Veliko Tarnovo St. Cyril and Methodius BULGARIA	HISTORICAL-GEOGRAPHICAL AND TOURIST ASPECTS OF THE VELIKO TARNOVO – BOZHENTSI ROUTE: OPPORTUNITIES FOR CULTURAL-COGNITIVE TOURISM
Ph.D. Ijeoma Stephanie LADELE	National Open University of Nigeria NIGERIA	GENDER-RESPONSIVE AND CONFLICT-SENSITIVE WOMEN'S PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT PROJECTS IN NIGERIA: PATHWAYS TO INCLUSIVE DEVELOPMENT
Gábor SZABADOS	Eötvös Loránd University HUNGARY	CORPORATE STRATEGIES OF FOOTBALL CLUBS

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-1 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Asst. Prof. Dr. Melek AKSU

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Ph.D. Abdullah ERİŞ	Erisler Gida A.S. R&D Center TÜRKİYE	THE CONTRIBUTION OF R&D CENTERS TO FIRMS' EXPORT PERFORMANCE: THE CASE OF THE FOOD INDUSTRY
Dr. Çağla DEMİR	Independent Researcher TÜRKİYE	AGENTIC AI INTEGRATION IN HUMAN RESOURCE INFORMATION SYSTEMS: A GOVERNANCE AND ACCOUNTABILITY PERSPECTIVE
Dr. Çağla DEMİR	Independent Researcher TÜRKİYE	THE TRANSFORMATION OF HR PROFESSIONALS IN THE AGE OF AI AGENTS: A CONCEPTUAL ASSESSMENT OF HUMAN-AI COLLABORATION
Emine KAYA Ömer KAYA	Bingöl University TÜRKİYE	GREEN BOND IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT
Asst. Prof. Hatice NAYMAN HAMAMCI Müge KINAY Prof. Dr. Selim AREN	Yıldız Technical University TÜRKİYE	THE MECHANISM OF IMPULSIVITY ON THE PATH FROM EMOTIONS AND PSYCHOLOGY TO RISKY INVESTMENTS
Asst. Prof. Dr. Melek AKSU	Balıkesir University TÜRKİYE	AN EVALUATION OF SECTORAL DEVELOPMENT OF CORPORATE GOVERNANCE MATURITY IN BORSA ISTANBUL

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-2 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Ayşe ELKOCA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr. Ayşe ELKOCA	Gaziantep Islam Science and Technology University TÜRKİYE	ADULT SATISFACTION WITH PHYSICAL APPEARANCE AND EXPERIENCE WITH AESTHETIC SURGERY IN TÜRKIYE
Assoc. Prof. Dr. Ayşe ELKOCA	Gaziantep Islam Science and Technology University TÜRKİYE	THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGIOSITY, HEALTH BEHAVIORS, AND PSYCHOLOGICAL WELL-BEING: A GENERAL SOCIAL FIELD SURVEY OF TÜRKIYE
Ph.D. Abdullah YILDIZ	Necmettin Erbakan University TÜRKİYE	THE STRATEGIC ROLE OF ACCOUNTING INFORMATION SYSTEMS IN INVENTORY CONTROL AND THE INNOVATIONS AND OPPORTUNITIES BROUGHT BY THE INDUSTRY 5.0 REVOLUTION TO INVENTORY CONTROL PROCESSES
Asst. Prof. Dr. Derya DOĞAN	İstanbul Arel University TÜRKİYE	MILITARY-RELATED WORDS IN KHWAREZM TURKIC

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-3 / SESSION-1

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
09 00 : 11 00	10 00 : 12 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Samah BOUHAZAMA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr. Samah BOUHAZAMA	Moulay Ismail University MOROCCO	THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON LAW
Ph.D. Abdulkadir Inuwa ABDULKADIR	Federal University Dutsinma NIGERIA	KURDS, STATELESSNESS AND THE MIDDLE EAST CRISES: ADOPTING CONFLICT MANAGEMENT STRATEGIES
Prof. Dr. Hristina Runcheva TASEV Prof. Dr. Milena Apostolovska STEPANOSKA Prof. Dr. Vasko NAUMOVSKI	Ss. Cyril and Methodius University in Skopje NORTH MACEDONIA	FROM FRAGMENTATION TO INTEGRATION: A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE REGULATION OF DIGITAL TRANSFORMATION AND INTELLECTUAL PROPERTY IN FIVE EUROPEAN STATES
Dr. Tahir QURESHI	Presidency University INDIA	REVISITING THE LOTUS PRINCIPLE IN THE ERA OF GLOBAL REGULATION
Olasunmbo Abiodun OLANIPEKUN	Ajayi Crowther University NIGERIA	INFLUENCE OF SOCIAL MEDIA ON YOUTH POLITICAL AWARENESS AND PARTICIPATION IN NIGERIA
Wilson OKAKA Wilberforce OKONGO	Kyambogo University UGANDA	STRATEGIC COMMUNICATION COORDINATION FOR NORTH–SOUTH PARTNERSHIPS TO CLIMATE CHANGE FUNDING GOVERNANCE TRANSPARENCY FOR ARID AND SEMI-ARID GRASSLANDS IN NORTHEASTERN UGANDA
Wilson OKAKA Wilberforce OKONGO	Kyambogo University UGANDA	CLIMATE-SMART AGRICULTURAL POLICY ON DIGITAL AGRICULTURAL OUTREACH SERVICES FOR WOMEN SMALLHOLDER FARMER-GROUPS IN UGANDA
Wilson OKAKA Leticia Komba RWAKIJUKA	Kyambogo University UGANDA	LEVERAGING SCIENCE COMMUNICATION FOR CLIMATE-SMART AGRICULTURE WITH EVIDENCE-BASED AGRICULTURAL POLICIES TO ACCELERATE SDG 2 SUCCESS IN UGANDA AND AFRICA

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-1 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Özlem BELKIS

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assist. Prof. Dr. Kemal Hakan TEKİN	Istanbul Rumeli University TÜRKİYE	THE BEGINNING OR THE END? SULTAN ABDUAZIZ'S VISIT TO PARIS
Prof. Dr. Özlem BELKIS	Dokuz Eylül University TÜRKİYE	STAGING LIVED REALITY: CONCEPTS (ETHNODRAMA, AUTOETHNOGRAPHY, AUTOTHEORY)
Prof. Dr. Özlem BELKIS	Dokuz Eylül University TÜRKİYE	STAGING LIVED REALITY: STRATEGIES AND ETHICAL PRINCIPLES FOR ETHNOTHEATRE
Özge KARADENİZ Prof. Dr. Cengiz ÇETİN	Ankara University TÜRKİYE	THE PRESENCE AND DEGRADATION PROCESSES OF PLASTICS IN COLLECTIONS WITHIN THE CONTEXT OF MODERN CULTURAL HERITAGE
Berkan ÇETİN Prof. Dr. Cengiz ÇETİN	Ankara University TÜRKİYE	MATERIAL DETERIORATION IN RURAL ARCHITECTURAL HERITAGE: THE CASE OF RESIDENCE NO. 237/12 IN THE NALLIHAN-SOBRAN NEIGHBORHOOD
Asst. Prof. Ayben KAYIN	Selcuk University TÜRKİYE	OTTOMAN PERIOD METAL CANDLESTICKS IN THE KONYA A.R. IZZET KOYUNOGLU MUSEUM
Murat Can SÜYGÜN Asst. Prof. Dr. Kozan UZUN	Ankara University TÜRKİYE	TECHNICAL EXAMINATION OF ARCHAEOLOGICAL POTTERY: A CASE OF GORDION T 52

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-2 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Ph.D. András Donát KOVÁCS

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Ahmed OSMANE Fatima BOUHLAL	Ibn Zohr University MOROCCO Cadi Ayyad University MOROCCO	WATER RESOURCE MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF CLIMATE CHANGE: STUDY OF THE MARRAKECH REGION
Ahmed OSMANE Khadija ZIDAN Moustapha BELMOUDEN	Ibn Zohr University MOROCCO Cadi Ayyad University MOROCCO	DEVELOPMENT OF A PREDICTIVE MODEL FOR FECAL COLIFORM REDUCTION IN FULL-SCALE TRICKLING FILTERS TREATING ARID-REGION SEWAGE
Wilson OKAKA Ben Donald Dominic ENJIKU	Kyambogo University UGANDA	EFFECTIVENESS OF PUBLIC AWARENESS COMMUNICATION CAMPAIGNS TO HARNESS WIND ENERGY RESOURCES FOR CLIMATE-SMART GREEN ENERGY TRANSITION IN UGANDA
Wilson OKAKA Ben Donald Dominic ENJIKU	Kyambogo University UGANDA	PROMOTING SOLAR ENERGY DIFFUSION FOR RURAL ELECTRIFICATION PROPELLED DEVELOPMENT INNOVATIONS THROUGH SCIENCE JOURNALISM LENS IN UGANDA
Wilson OKAKA Ben Donald Dominic ENJIKU Benard ADIGA	Kyambogo University UGANDA	SCIENCE COMMUNICATION STRATEGY FOR SUSTAINABLE FOOD NUTRITION SECURITY THROUGH HOMESTEAD ECO-PERMACULTURE IN UGANDA REFUGEE HOST COMMUNITIES
Wilson OKAKA Joseph RWOTHUMIO	Kyambogo University UGANDA	GENDER-RESPONSIVE DIGITAL COMMUNICATION TO ACCELERATE AGRICULTURE ZOOTECHNICS FOR SMALLHOLDER FARMERS IN AFRICA
Ph.D. András Donát KOVÁCS Jenő Zsolt FARKAS Ádám SZALAI	ELTE Centre for Economic and Regional Studies HUNGARY	THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON THE REGIONAL ECONOMY - A CASE STUDY FROM A HUNGARIAN RURAL REGION

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-3 / SESSION-2

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
11 30 : 13 30	12 30 : 14 30

HEAD OF SESSION: Emeka Kenechi AGINA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Emeka Kenechi AGINA	Michael Okpara University of Agriculture NIGERIA	EXPLORING FOOD, AGRICULTURE AND TOURISM LINKAGES FOR RURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN SOUTH-EAST NIGERIA
Alagbu Ogochukwu Philomina ALAGBU	Federal Polytechnic Oko NIGERIA	COMPARATIVE EVALUATION OF PROXIMATE AND MINERAL PROFILES IN COMMERCIAL YOGHURT BRANDS: IMPLICATIONS FOR CONSUMER CHOICE AND REGULATORY STANDARDS
Dr. B. MAHADEVAN Ph.D. Research Scholar K. TEENA	Vellalar College for Women INDIA	ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY (ICT) IN PADDY CULTIVATION AMONG FARMERS IN THANJAVUR DISTRICT: A STUDY
Aishwarya S Reshma N Tharunikaa P	R.M.K. Engineering College INDIA	CLIMATE-RESILIENT AGRICULTURE: ADAPTING FARMING SYSTEMS TO A CHANGING CLIMATE
Opeyemi GBENGA Emmanuel Joshua OJOAJOGWU Opaluwa Haruna IBRAHIM	Prince Abubakar Audu University NIGERIA	EFFECT OF SAVINGS AND CREDIT COOPERATIVE SOCIETIES (SACCOS) ON THE FOOD SECURITY STATUS OF FARMING HOUSEHOLDS IN KOGI CENTRAL AGRO-ECOLOGICAL ZONE C, NIGERIA
Opeyemi GBENGA Ojima Japheth SALIFU Goodluck Percy OKUJAGU	Prince Abubakar Audu University NIGERIA	ASSESSMENT OF POULTRY FARMERS' PERCEPTION OF CLIMATE CHANGE AND ADAPTATION STRATEGIES IN AGRICULTURAL ZONE B AREA OF KOGI STATE, NIGERIA
Abdullahi BASHIRU Oladipo Joseph AJAYI Yakubu MUHAMMED Safiya JIBRIN	Federal University of Technology Minna NIGERIA	EFFECTS OF DIGIT BASED EXTENSION SERVICE DELIVERY APPLICATION ON LIVELIHOOD STATUS OF ARABLE FARMING HOUSEHOLDS IN NORTH-CENTRAL NIGERIA: SYSTEMATIC REVIEW

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-1 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Assist. Prof. Dr. Sevgi KEÇELİ ERCİYAS

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dr. Samet TUFAN	Independent Researcher TÜRKİYE	NATO'S OUT OF AREA POLICY IN THE 21ST CENTURY
Res. Assist. Kaan KARAASLAN	Antalya Bilim University TÜRKİYE	RECONSTRUCTING THE LIABILITY REGIME IN PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYER CONTRACTS AFTER THE DIARRA JUDGMENT: AN ANALYSIS FROM THE PERSPECTIVES OF THE PLAYER, THE FORMER CLUB, AND THE NEW CLUB
Binnur HATTAT	Istanbul Nisantasi University TÜRKİYE	FROM DYNASTIC SOVEREIGNTY TO MODERN POLITICAL SOVEREIGNTY: STATE, SOCIETY, AND POLITICAL AGENCY IN FRANCE AND OTTOMAN-TURKISH MODERNIZATION
MA Student Beyza Nur KOÇAK Assoc. Prof. Hüsrev TABAK	Recep Tayyip Erdoğan University TÜRKİYE	THINKING TÜRKIYE IN THE GLOBAL SOUTH
MA Student Canan ŞAHİN Assoc. Prof. Hüsrev TABAK	Recep Tayyip Erdoğan University TÜRKİYE	THE KOSOVAR TURKS AND THE HISTORICAL CONSTRUCTION OF TURKISH ETHNICITY: A STUDY ON TURKISH LITERARY WORKS FROM THE SOCIALIST YUGOSLAVIA ERA
Nazım ERYILMAZ	University of Kansas USA	ELITE COHESION AND SANCTION RESILIENCE: CABINET STABILITY AS THE MISSING LINK IN SANCTION SURVIVAL IN AUTHORITARIAN REGIMES
Assist. Prof. Dr. Sevgi KEÇELİ ERCİYAS	Kafkas University TÜRKİYE	DIGITAL RIGHTS IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION: CONCEPTUAL FRAMEWORK AND KEY DIMENSIONS
Assist. Prof. Dr. Sevgi KEÇELİ ERCİYAS	Kafkas University TÜRKİYE	FROM THE DIGITAL GOVERNMENT TO ARTIFICIAL INTELLIGENCE-DRIVEN GOVERNANCE: AN EVALUATION OF TURKEY'S ARTIFICIAL INTELLIGENCE ACTION PLAN (2026–2030) FROM A PUBLIC ADMINISTRATION PERSPECTIVE

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-2 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Givi DUCHIDZE

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Md. Juwel MIA Md. Nazmul HOSSAIN	University of Rajshahi BANGLADESH	FLOOD DISASTER IMPACTS ON SMALLHOLDER FARMERS' FOOD SECURITY: A CASE STUDY IN GAIBANDHA DISTRICT
Dr. Taofeeq Ade AMUSA Ezekiel Ndubuisi NWANKWO	Michael Okpara University of Agriculture NIGERIA	GENDER DIFFERENTIALS OF THE EFFECTS OF STONE QUARRYING ACTIVITIES ON LIVELIHOOD AND COPING CAPACITY OF FARMERS IN EBONYI STATE, NIGERIA
Bilikisu Wachin AHMED H. SALLAWU M. S. GADO	Department of Agricultural Economics & Farm Management NIGERIA	DRIVERS OF MARKET ENGAGEMENT AMONG CATTLE FARMERS IN NIGER STATE, NIGERIA
Vivian Gabriel OMAWERU H. SALLAWU J. N. NMADU	Department of Agricultural Economics & Farm Management NIGERIA	EFFECTS OF OFF-FARM INCOME ON MULTIDIMENSIONAL POVERTY AMONG FARMING HOUSEHOLDS IN DELTA STATE, NIGERIA
Prof. Dr. Amaka G. METU Chinwe M. MADUEKE Nosa Frank OSAZUWA	Nnamdi Azikiwe University NIGERIA	CLIMATE CHANGE, FOOD INSECURITY, AND HUMAN DEVELOPMENT IN NIGERIA: THE MODERATING ROLE OF NATIONAL INCOME
Assoc. Prof. Dr. Givi DUCHIDZE	East European University and Alte University GEORGIA	CHALLENGES OF STRATEGIC MANAGEMENT FOR FOOD SAFETY AND FOOD SECURITY (GLOBAL AND NATIONAL CONTEXT)
Prof. Amit Kumar SINGH Assist. Prof. Sunaina DHANDA Utkarsh Kumar SINGH Postdoctoral Fellow Mamta DHANDA	University of Delhi INDIA NorthCap University INDIA	A QUALITATIVE CASE STUDY ANALYSIS OF WILFUL DEFAULTERS IN INFORMAL CREDIT SYSTEM IN RURAL INDIA

Meeting ID: 847 7043 0612 / Passcode: 123456
https://us02web.zoom.us/j/84770430612?pwd=9nPiKzfF9OS1WeSOjnM6Ayo1g0t5Yp.1

ONLINE PRESENTATIONS

29.09.2026 / HALL-3 / SESSION-3

PARIS LOCAL TIME	ANKARA LOCAL TIME
14 00 : 16 00	15 00 : 17 00

HEAD OF SESSION: Dr. Nelson Ogoja WILLY

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Rokeya PARVIN Shukria ISLAM Fatematuz ZOHORA Masuma AKTER	University of Barishal BANGLADESH	DOES FOREIGN DIRECT INVESTMENT DRIVE CAPITAL FLIGHT IN BANGLADESH? AN ARDL BOUNDS TESTING APPROACH, 1973–2023
Md Foysal AHMMED Rajiwan Anwar RATUL Sumaiya AKHTER	Dhaka College, University of Dhaka BANGLADESH University of Rajshahi BANGLADESH National University BANGLADESH	CAN NETWORK-BASED SUPPLY CHAINS GENERATE LOCAL EMPLOYMENT? EVIDENCE FROM BANGLADESH
Dr. Yacine Mohamed DAHMANI Ph.D. Student Mohamed Hicham MERABET	Mouloud Mammeri University of Tizi-Ouzou ALGERIA Higher School of Commerce ALGERIA	THE ROLE OF ECONOMIC SCENARIOS IN THE ASSET-LIABILITY MANAGEMENT OF AN INSURANCE COMPANY
Dr. Nelson Ogoja WILLY	Federal Polytechnic Ekowe NIGERIA	FINANCIAL ACCOUNTING PRACTICES AND SME SUSTAINABILITY IN AFRICA
Prajna LOUKYA Diva VERMA Mona Sahasra KOSURU Dr. Arthi TS	United World Academy INDIA	TO WHAT EXTENT IS TAXATION OF THE WEALTHIEST 1% ECONOMICALLY FEASIBLE AND SOCIALLY DESIRABLE, CONSIDERING CAPITAL MOBILITY, INTERNATIONAL TAX COORDINATION, REDISTRIBUTION, AND THE POTENTIAL EFFECTS ON ECONOMIC EFFICIENCY?
Diva VERMA Mona Sahasra KOSURU Prajna LOUKYA Dr. Arthi TS	United World Academy INDIA	PROMOTIONAL STRATEGIES AND CONSUMER SPENDING BEHAVIOUR: AN EMPIRICAL STUDY OF WESTSIDE OUTLETS IN BENGALURU
Abubakar ABDULLAHI Abubakar Saidu ALIERO	Federal University Birnin Kebbi NIGERIA	GEWEKE–PORTER–HUDAK AND SMOOTHED PERIODOGRAM ESTIMATORS OF THE LONG-MEMORY PARAMETER IN ARFIMA MODELS: A MONTE CARLO SIMULATION TECHNIQUES APPROACH

CONTENTS

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
Cansu PARLAK KOLÇAK Yeşim FAZLIOĞLU	THE EFFECT OF NATURAL TEACHING METHODS USED BY PARAPROFESSIONAL ON COMMUNICATION SKILLS OF STUDENTS WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER	1
Sevim DİLEKOĞLU ÇALCA	WAGE UNCERTAINTY IN THE PLATFORM ECONOMY IN TURKEY: A DESCRIPTIVE ASSESSMENT THROUGH THE CASES OF ARMUT, YEMEKSEPETI AND GETIR	2
Bilge TIGLI Nergiz KARADAS TOKTAS	AN EVALUATION OF THE TRANSFORMATION OF EDITING PROCESSES IN CINEMA IN THE CONTEXT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	4
Merve Küçükgökçe Nergiz KARADAS TOKTAS	COSTUME DESIGN AND THE CONSTRUCTION OF HISTORICAL REPRESENTATION	14
Saadet İDER	A CASE STUDY ON THE BIOLOGICAL FOUNDATIONS OF FAITH	27
Emre YAŞAR	STATE OF HOPES REGARDING THE CAREERS OF TOURISM GUIDE GRADUATES	28
Bilge ÇAĞLAR DEMİR	REPRESENTATION OF THE FEMALE BODY IN FEMVERTISING ADS: THE AERIE REAL CAMPAIGN AS AN EXAMPLE	35
Hilal Nur TEMEL Haluk REÇBER	VISIBILITY AND SPATIAL ACCESSIBILITY IN MUSEUM EXHIBITION LAYOUTS: A	54
Aybike Sıla AYKAÇ SELAMOĞLU Cengiz ÇETİN	ASSESSMENT OF DETERIORATION PATTERNS ON HISTORIC LIMESTONE FACADES: THE CASE OF ZAHRA STREET, NICOSIA	56
Müzeyyen GELİBOLU	GREENWASHING AND CONSUMER BEHAVIOR RESEARCH: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THEMATIC TRENDS AND EMERGING RESEARCH DIRECTIONS	71
İsa UĞUR Hami ÜNLÜ Ömer Ceyhun APAK	AN ANALYSIS OF PRODUCTS WITH GEOGRAPHICAL INDICATIONS IN THE TRA1 REGION FROM A GASTRONOMIC PERSPECTIVE	86
Alparslan Gazi AYKIN	MANIFESTATION OF INTERNATIONAL JUSTICE IN SPORTS (!): THE EXAMPLE OF RUSSIA-UKRAINE & ISRAEL-PALESTINE WAR	91
Denisa KAFAZI Lorena KELO Kujtim DULE	COMPETENCY-BASED MATHEMATICS CURRICULUM IN SECONDARY EDUCATION: ALBANIAN TEACHERS' PERCEPTIONS AND IMPLICATIONS FOR CURRICULUM	93
Acharya Chitralekha J	NUTRITIONAL AWARENESS AMONG COLLEGE STUDENTS	105
Youssef TLEMSANI Mohamed EBN TOUHAMI	THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON PHYSICS TEACHING AND LEARNING	113
Bashıru Muhammad Lıman Aısha Usman Dıngyadı	CHALLENGES OF TEACHING HAUSA CULTURE AMONG TERTIARY INSTITUTION STUDENTS IN THE TWENTY-FIRST CENTURY: IMPLICATIONS FOR INDIGENOUS	114
Edlira BEJKO	THE SECOND GENERATION OF IMMIGRANTS AND BILINGUALISM	124
Onatere-Ubrurhe Joyce Ogheneruona	WORK-INTEGRATED LEARNING AND ENTREPRENEURIAL COMPETENCY DEVELOPMENT AMONG BUILDING TECHNOLOGY STUDENTS IN NIGERIAN TVET	131
Obadiaru, Itohonsa Charles–Owaba, Tekenate	A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW OF AI-DRIVEN CYBERTHREATS AND DEFENSIVE STRATEGIES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS	132
Garba Shambo Mohammed Usman Zaliha Ndatsu Muhammad Baba Hussaini Musa Usman Hauwakulu Saba	ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION: USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS IN TEACHING AND LEARNING PROCESSES IN STATE GOVERNMENT– OWNED UNIVERSITIES IN NORTH CENTRAL NIGERIA	133
Bahar Cansu KARA Zülfiye Gül ERCAN	AN ANALYSIS OF CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS AMONG SPECIAL EDUCATION TEACHERS BETWEEN 2000 AND 2026	134
Bahar Cansu KARA	REIMAGINING SOCIAL STORIES WITH GENERATIVE AI:	135

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
İrem GİRGİN AKSU	TOWARD INCLUSIVE DIGITAL SUPPORTS FOR NEURODIVERGENT CHILDREN	
Aydın SELLİOĞ Mehmet KÜÇÜKGÖZ Mehmet Gazi ASLAN	“BEING A BLIND SCIENCE TEACHER”: TEACHER IDENTITY THROUGH THE EYES OF GRADUATES WITH VISUAL IMPAIRMENTS	136
Aydın SELLİOĞ Mustafa KANDIRMAZ	MIDDLE SCHOOL STUDENTS' ACADEMIC SELF-PERCEPTION: A SCALE DEVELOPMENT STUDY	138
Gürbüz OCAK Münevver YILMAZ İjlal OCAK	DEVELOPMENT OF A SCALE TO ASSESS UNIVERSITY STUDENTS’ ACADEMIC LITERACY SKILLS	140
Gürbüz OCAK Münevver YILMAZ İjlal OCAK Hilal Kılınç	EXAMINATION OF HIGH SCHOOL STUDENTS' COMPUTATIONAL THINKING SKILLS ACCORDING TO DEMOGRAPHIC VARIABLES	153
Buse Başak TURAN İrem UZUN	VILLAGE INSTITUTES IN THE CONTEXT OF THE EDUCATIONAL PHILOSOPHIES OF	164
Feyza KESKİNER Melek ALPAR	EVALUATING TROUGH PLAY : A PLAYFUL APPROACH TO ASSESMENT IN FLE	166
Aliyeva Maralkhanim Tofig gizi	THE IMPORTANCE OF INTEGRATED TEACHING IN MUSIC LESSON	168
Duru Sert Umut Burak Geyikci	DIGITAL DISTRACTIONS AND LITERACY: A COMPARATIVE STUDY OF HIGH SCHOOL READING HABITS IN VIRGINIA	173
Mohammed, Ismaila Muhammad Tasiu Dansabo Yahaya Muhammad Ibrahim	BROKEN SYSTEMS, PROMISING TECHNOLOGY: RETHINKING AI IN NORTHERN NIGERIA'S CHILD PROTECTION LANDSCAPE	174
Garba Shambo Mohammed Usman Zaliha Ndatsu Muhammad Baba Hussaini Musa Usman Hauwakulu Saba	AWARENESS AND UTILIZATION OF AI ADOPTION FOR TEACHING AND LEARNING IN STATE-OWNED UNIVERSITIES, NORTH CENTRAL NIGERIA	175
Amine BAHLOUL Mondher KASSIS Leila ABID	ASSOCIATION BETWEEN SELF-CARE BEHAVIORS AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH HEART FAILURE HOSPITALIZED IN A CARDIOLOGY DEPARTMENT IN TUNISIA	176
Foluke Eze Georgian Ewetan Oboturi	EFFECTS OF METACOGNITIVE LEARNING STRATEGIES ON JUNIOR SECONDARY SCHOOL STUDENTS’ ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS IN OGBIA LOCAL GOVERNMENT AREA, BAYELSA STATE	177
Eke, Regina Akudo Letoh, Victor	USE OF TEXTESE IN INSTANT MESSAGING AND STUDENTS’ PERCEPTION OF ITS EFFECT ON FORMAL WRITING SKILLS AMONG STUDENTS OF FEDERAL UNIVERSITY OTUOKE, BAYELSA STATE	178
Fagboyinbo Temitope Tawa Dada Olugbenga David	IMPACT OF WORK-LIFE BALANCE AND SOCIAL RELATIONSHIPS ON ACADEMIC PERFORMANCE OF WORKING UNDERGRADUATE STUDENTS OF FUOYE	186
Joan IKONOMI	HUMAN–AI CREATIVE COLLABORATION IN CONTEMPORARY VISUAL ART: NEW PERSPECTIVES ON CREATIVITY AND AUTHORSHIP	187
Volha KORBUT SALMAN	THE EXHAUSTION OF SUSPICION AND THE POST-CRITICAL TURN TO ENCHANTMENT IN ENGLISH LITERATURE	196
Volha KORBUT SALMAN	THE DISCURSIVE CIRCUMSCRIPTION OF THE POSTCOLONIAL TEXT AND THE LIMITS OF CURRICULAR DIVERSIFICATION	201
Fehmi SOĞUKOĞLU	THE MORAL TEACHINGS OF THE HARUT AND MARUT NARRATION	206
Fehmi SOĞUKOĞLU	THE CERTAINTY OF “KNOWLEDGE” IN ISLAMIC SCIENCES AND THE LIMITS OF RELATIVITY IN RELIGIOUS RULINGS	213
Tuğba GÖRGÜN	THE SUFI TRADITION OF SPIRITUAL TRAINING IN TERMS OF GUIDANCE AND COMMUNICATION IN RELIGIOUS SERVICES: OPPORTUNITIES, LIMITATIONS, AND MODEL PROPOSALS	218
Ebubekir DEMIR	DISCLOSEDNESS IN WAITING: WHAT DOES TIME DO TO	225

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
	US?	
İmran Mollaoğlu KALIN	WHOSE TIME COUNTS? GRIEVABILITY, NARRATIVE TEMPORALITY, AND ALI SMITH'S SEASONAL QUARTET	229
Ananda Majumdar	INTERPRETING MEDIEVAL RELIGIOUS PRACTICE: AUTHORITY, LIVED DEVOTION, AND SOCIAL CONTROL	230
Irini Dibra	READING TEXTS AS GRAMMATICAL, DIALECTAL, AND PHILOLOGICAL EVIDENCE	234
Ananda Majumdar	EXPLORING BORDERS: THE INTERCONNECTION OF MARGIN, MAP, AND MONSTER WITHIN THE WONDERS OF THE EAST	241
Gımba, Mercy Maırıga Koproda Longret Cyrıacus Oluwole Sımeon Ojo	INDIGENOUS KNOWLEDGE SYSTEMS AND PRE-COLONIAL FOOD SECURITY STRATEGIES IN WEST AFRICA	246
Nwanan, Istifanus Samuel Dawulung Kyennaan Michael Dagwer, Panmwa Nanle	TRANS-BORDER CRIME AND AGRICULTURAL DISRUPTION ALONG THE NIGERIA– BENIN REPUBLIC BORDERLAND, 1961–2019	252
Polya Yordanova Methodius", Bulgaria	HISTORICAL-GEOGRAPHICAL AND TOURIST ASPECTS OF THE VELIKO TARNOVO – BOZHENTSI ROUTE: OPPORTUNITIES FOR CULTURAL-COGNITIVE TOURISM	262
Ijeoma Stephanie Ladele	GENDER-RESPONSIVE AND CONFLICT-SENSITIVE WOMEN'S PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT PROJECTS IN NIGERIA: PATHWAYS TO INCLUSIVE	269
Gabor Szabados	CORPORATE STRATEGIES OF FOOTBALL CLUBS	270
Abdullah ERİŞ	THE CONTRIBUTION OF R&D CENTERS TO FIRMS' EXPORT PERFORMANCE: THE CASE OF THE FOOD INDUSTRY	272
Çağla DEMİR	AGENTIC AI INTEGRATION IN HUMAN RESOURCE INFORMATION SYSTEMS: A GOVERNANCE AND ACCOUNTABILITY PERSPECTIVE	273
Çağla DEMİR	THE TRANSFORMATION OF HR PROFESSIONALS IN THE AGE OF AI AGENTS: A CONCEPTUAL ASSESSMENT OF HUMAN-AI COLLABORATION	274
Emine KAYA Ömer KAYA	GREEN BOND IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	275
Hatice NAYMAN HAMAMCI Müge KINAY Selim AREN	THE MECHANISM OF IMPULSIVITY ON THE PATH FROM EMOTIONS AND PSYCHOLOGY TO RISKY INVESTMENTS	277
GELİŞİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ Melek AKSU	AN EVALUATION OF SECTORAL DEVELOPMENT OF CORPORATE GOVERNANCE MATURITY IN BORSA ISTANBUL	287
CERRAHİ DENEYİMİ Ayşe ELKOCA	ADULT SATISFACTION WITH PHYSICAL APPEARANCE AND EXPERIENCE WITH	296
Ayşe ELKOCA	THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGIOSITY, HEALTH BEHAVIORS, AND	301
Abdullah YILDIZ	THE STRATEGIC ROLE OF ACCOUNTING INFORMATION SYSTEMS IN INVENTORY CONTROL AND THE INNOVATIONS AND OPPORTUNITIES INTRODUCED BY THE INDUSTRY 5.0 REVOLUTION TO INVENTORY CONTROL PROCESSES	306
Derya DOĞAN	MILITARY-RELATED WORDS IN KHWAREZM TURKIC	315
Abdulkadir Inuwa Abdulkadir MNIIA	KURDS, STATELESSNESS AND THE MIDDLE EAST CRISES: ADOPTING CONFLICT MANAGEMENT STRATEGIES	316
Hristina Runcheva Tasev Milena Apostolovska Stepanoska Vasko Naumovski	FROM FRAGMENTATION TO INTEGRATION A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE REGULATION OF DIGITAL TRANSFORMATION AND INTELLECTUAL PROPERTY IN FIVE EUROPEAN STATES	327
Tahir Qureshi	REVISITING THE LOTUS PRINCIPLE IN THE ERA OF GLOBAL REGULATION	339
Olasunmbo Abiodun Olanipekun	INFLUENCE OF SOCIAL MEDIA ON YOUTH POLITICAL AWARENESS AND PARTICIPATION IN NIGERIA	348
Kemal Hakan TEKİN	THE BEGINNING OR THE END? SULTAN ABDUAZIZ'S VISIT TO PARIS	349
Özlem BELKIS	STAGING LIVED REALITY: CONCEPTS (ETHNODRAMA, AUTOETHNOGRAPHY, AUTOTHEORY)	357

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
Özlem BELKIS	STAGING LIVED REALITY: STRATEGIES AND ETHICAL PRINCIPLES FOR ETHNOTHEATRE	365
VARLIĞI VE BOZULMA SÜREÇLERİ Özge KARADENİZ Cengiz ÇETİN	THE PRESENCE AND DEGRADATION PROCESSES OF PLASTICS IN COLLECTIONS WITHIN THE CONTEXT OF MODERN CULTURAL HERITAGE	370
Berkan ÇETİN Cultural Heritage Cengiz ÇETİN	MATERIAL DETERIORATION IN RURAL ARCHITECTURAL HERITAGE: THE CASE OF RESIDENCE NO. 237/12 IN THE NALLIHAN-SOBRAN NEIGHBORHOOD	379
Murat Can SÜYGÜN Kozan UZUN	TECHNICAL EXAMINATION OF ARCHAEOLOGICAL POTTERY: A CASE OF	394
Ahmed Osmane Fatima Bouhlal	WATER RESSOURCE MANGEMENT IN THE CONTEXT OF CLIMATE CHANGE: STUDY OF THE MARRAKECH REGION	402
Ahmed Osmane Khadija Zidan Moustapha Belmouden	DEVELOPMENT OF A PREDICTIVE MODEL FOR FECAL COLIFORM REDUCTION IN FULL-SCALE TRICKLING FILTERS TREATING ARID-REGION SEWAGE	403
Jenő Zsolt Farkas Ádám Szalai	THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON THE REGIONAL ECONOMY - A CASE STUDY FROM A HUNGARIAN RURAL REGION	404
Agina, Emeka Kenechi Umudike, Abia State.	EXPLORING FOOD, AGRICULTURE AND TOURISM LINKAGES FOR RURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN SOUTH-EAST NIGERIA	405
Alagbu Ogochukwu Phılomına	COMPARATIVE EVALUATION OF PROXIMATE AND MINERAL PROFILES IN COMMERCIAL YOGHURT BRANDS: IMPLICATIONS FOR CONSUMER CHOICE AND REGULATORY STANDARDS	406
B. Mahadevan Mrs. K. Teena	ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY (ICT) IN PADDY CULTIVATION AMONG FARMERS IN THANJAVUR DISTRICT:A STUDY	413
Reshma N Tharunikaa P	CLIMATE-RESILIENT AGRICULTURE: ADAPTING FARMING SYSTEMS TO A CHANGING CLIMATE	414
Opeyemi Gbenga Emmanuel Joshua Ojoajogwu Opaluwa Haruna Ibrahim	EFFECT OF SAVINGS AND CREDIT COOPERATIVE SOCIETIES (SACCOS) ON THE FOOD SECURITY STATUS OF FARMING HOUSEHOLDS IN KOGI CENTRAL AGRO-ECOLOGICAL ZONE C, NIGERIA	415
Opeyemi Gbenga Salifu Ojima Japheth Okujagu Goodluck Percy	ASSESSMENT OF POULTRY FARMERS' PERCEPTION OF CLIMATE CHANGE AND ADAPTATION STRATEGIES IN AGRICULTURAL ZONE B AREA OF KOGI STATE,	425
Abdullahi Bashiru Oladipo Joseph Ajayi Yakubu Muhammed Safiya Jibrin	EFFECTS OF DIGIT BASED EXTENSION SERVICE DELIVERY APPLICATION ON LIVELIHOOD STATUS OF ARABLE FARMING HOUSEHOLDS IN NORTH-CENTRAL NIGERIA: SYSTEMATIC REVIEW	436
Samet TUFAN	NATO'S OUT OF AREA POLICY IN THE 21ST CENTURY	453
Kaan KARAASLAN	RECONSTRUCTING THE LIABILITY REGIME IN PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYER CONTRACTS AFTER THE DIARRA JUDGMENT: AN ANALYSIS FROM THE PERSPECTIVES OF THE PLAYER, THE FORMER CLUB, AND THE NEW CLUB	454
Binnur HATTAT	FROM DYNASTIC SOVEREIGNTY TO MODERN POLITICAL SOVEREIGNTY: STATE, SOCIETY, AND POLITICAL AGENCY IN FRANCE AND OTTOMAN-TURKISH MODERNIZATION	456
Canan ŞAHİN Hüsrev TABAK	THE KOSOVAR TURKS AND THE HISTORICAL CONSTRUCTION OF TURKISH ETHNICITY: A STUDY ON TURKISH LITERARY WORKS FROM THE SOCIALIST YUGOSLAVIA ERA	469
Nazım ERYILMAZ	ELITE COHESION AND SANCTION RESILIENCE: CABINET STABILITY AS THE MISSING LINK IN SANCTION SURVIVAL IN AUTHORITARIAN REGIMES	482
Sevgi KEÇELİ ERCİYAS	DIGITAL RIGHTS IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION: CONCEPTUAL FRAMEWORK AND KEY DIMENSIONS	491
Sevgi KEÇELİ ERCİYAS	FROM THE DIGITAL GOVERNMENT TO ARTIFICIAL INTELLIGENCE-DRIVEN GOVERNANCE: AN EVALUATION OF TURKEY'S ARTIFICIAL INTELLIGENCE ACTION PLAN	493

AUTHOR / AUTHORS	TITLE	NO
	(2026–2030) FROM A PUBLIC ADMINISTRATION PERSPECTIVE	
Juwel Mia Nazmul Hossain	FLOOD DISASTER IMPACTS ON SMALLHOLDER FARMERS' FOOD SECURITY: A CASE STUDY IN GAIBANDHA DISTRICT	495
AHMED B. W. H. SALLAWU M. S. GADO	DRIVERS OF MARKET ENGAGEMENT AMONG CATTLE FARMERS IN NIGER STATE,	496
OMAWERU, Vivian Gabriel H. SALLAWU J. N. NMADU	EFFECTS OF OFF-FARM INCOME ON MULTIDIMENSIONAL POVERTY AMONG FARMING HOUSEHOLDS IN DELTA STATE, NIGERIA	504
Amaka G. Metu Chinwe M. Madueke Nosa Frank Osazuwa	CLIMATE CHANGE, FOOD INSECURITY, AND HUMAN DEVELOPMENT IN NIGERIA: THE MODERATING ROLE OF NATIONAL INCOME	509
Givi Duchidze	CHALLENGES OF STRATEGIC MANAGEMENT FOR FOOD SAFETY AND FOOD SECURITY (GLOBAL AND NATIONAL CONTEXT)	523
Amit Kumar Singh Sunaina Dhanda Utkarsh Kumar Singh Mamta Dhanda	A QUALITATIVE CASE STUDY ANALYSIS OF WILFUL DEFAULTERS IN INFORMAL CREDIT SYSTEM IN RURAL INDIA	524
Rokeya Parvin Shukria Islam Fatematuz Zohora Masuma Akter	DOES FOREIGN DIRECT INVESTMENT DRIVE CAPITAL FLIGHT IN BANGLADESH? AN ARDL BOUNDS TESTING APPROACH, 1973–2023"	525
Md Foysal Ahmmed Rajiwan Anwar Ratul Sumaiya Akhter	CAN NETWORK-BASED SUPPLY CHAINS GENERATE LOCAL EMPLOYMENT? EVIDENCE FROM BANGLADESH	526
DAHMANI Yacine Mohamed	THE ROLE OF ECONOMIC SCENARIOS IN THE ASSET-LIABILITY MANAGEMENT OF AN INSURANCE COMPANY	546
Nelson Ogoja Willy	FINANCIAL ACCOUNTING PRACTICES AND SME SUSTAINABILITY IN AFRICA	547
Prajna Loukya Diva Verma Mona Sahasra Kosuru Arthi TS	TO WHAT EXTENT IS TAXATION OF THE WEALTHIEST 1% ECONOMICALLY FEASIBLE AND SOCIALLY DESIRABLE, CONSIDERING CAPITAL MOBILITY, INTERNATIONAL TAX COORDINATION, REDISTRIBUTION, AND THE POTENTIAL EFFECTS ON ECONOMIC EFFICIENCY?	557
Diva Verma Mona Sahasra Kosuru Prajna Loukya Arthi TS	PROMOTIONAL STRATEGIES AND CONSUMER SPENDING BEHAVIOUR: AN EMPIRICAL STUDY OF WESTSIDE OUTLETS IN BENGALURU	558
Abubakar Abdullahi Abubakar Saidu Aliero	GEWEKE–PORTER–HUDAK AND SMOOTHED PERIODOGRAM ESTIMATORS OF THE LONG-MEMORY PARAMETER IN ARFIMA MODELS: A MONTE CARLO SIMULATION TECHNIQUES APPROACH	559

MATERIAL DETERIORATION IN RURAL ARCHITECTURAL HERITAGE: THE CASE OF RESIDENCE NO. 237/12 IN THE NALLIHAN-SOBRAN NEIGHBORHOOD

KIRSAL MİMARİ MİRASTA MALZEME BOZULMALARI: NALLIHAN-SOBRAN MAHALLESİ 237/12 NUMARALI KONUT ÖRNEĞİ

Berkan ÇETİN

Ankara University, Institute of Social Sciences, Department of Conservation and Restoration of Cultural Heritage

ORCID ID: https://orcid.org/0009-0000-9816-7551

Prof. Dr. Cengiz ÇETİN

Ankara University, Faculty of Fine Arts, Department of Conservation and Restoration of Cultural Heritage, Division of Conservation and Restoration of Cultural Heritage

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-5843-1290

ABSTRACT

In traditional Turkish residential architecture, the load-bearing system in which static loads are transferred via vertical posts, horizontal beams, and braces is known as a wooden frame. The residence located on parcel number 237/12 in the Sobran neighborhood (village) of Nallıhan District, Ankara Province, is a two-story house with a courtyard—the upper story featuring a central hall—built using the timber-frame technique on a stone foundation and reflecting the characteristics of the region's traditional vernacular architecture. The ground floor walls of the house consist of a wooden frame on a stone foundation, filled with adobe. The upper floor is also constructed using the timber-frame technique and is filled with stacked timber. Two types of wood—black pine and tall juniper—were used in the house's timber-frame system. The building's layout, use of materials, and woodwork qualify it as part of the rural architectural heritage that requires preservation. This paper will explain the types of deterioration observed in traditional timber-frame structures, along with their causes and consequences, using examples identified in the vernicular designated as parcel number 237/12.

The types of deterioration observed in traditional wooden residential architecture were examined based on a literature review. The deterioration observed in the vernicular numbered 237/12 was identified and documented using macroscopic methods. These records were analyzed in light of the data obtained from the literature review in an effort to determine the types of deterioration, their causes, and their effects on the structure.

In residence No. 237/12, the presence of many of the types of biological, chemical, and physical deterioration commonly found in traditional wooden residential architecture was identified. It was determined that these types of deterioration influence one another, and that the emergence of one creates the conditions for the formation of another.

As a result of the study, it was determined that, as in the case of vernicular example No. 237/12 with the lack of proper maintanence work environmental conditions are the primary cause of the types of deterioration observed in traditional wooden architecture. It was found that a lack of regular maintenance, careless use, and improper restoration pairs accelerate the deterioration process. It was also determined that continued habitation within the residence has a direct impact on its preservation.

Keywords: Conservation, Restoration, Deterioration, Environmental Conditions, Traditional Turkish House, Cultural Heritage.

ÖZET

Geleneksel Türk konut mimarisinde, statik yük aktarımının düşey dikmeler, yatay kirişler ve payandalar aracılığıyla gerçekleştirildiği taşıyıcı sisteme ahşap karkas adı verilmektedir. Ankara İli Nallıhan İlçesi'ne bağlı Sobran Mahallesi'nde (Köyü) bulunan 237/12 parsel numaralı konut, taş temel üzerine ahşap karkas teknikte inşa edilmiş yörenin geleneksel konut mimarisi özelliklerini yansıtan zemin ve üst kattan oluşan avlulu, üst katı orta salonlu tipte bir evdir. Evin giriş kat duvarları taş temel üzerine ahşap karkas, ahşap iskeletli kerpiç dolguludur. Üst kat yine ahşap karkas teknikte olup, ahşap yığma dolguludur.

Evin ahşap karkas siteminde karaçam ve boylu ardıç olmak üzere iki ahşap türü kullanılmıştır. Bina plan, malzeme kullanımı ve ahşap işçiliği ile korunması gerekli kırsal mimari miras kapsamına girecek niteliktedir. Bu bildiride geleneksel ahşap karkas yapılarda görülen bozulma türleri neden ve sonuçlarıyla birlikte 237/12 numaralı konutta tespit edilen örneklerle açıklanacaktır.

Geleneksel ahşap konut mimaride görülen bozulma türleri literatür taraması sonucunda incelenmiştir. 237/12 numaralı konutta görülen bozulmalar makro yöntemler kullanılarak belirlenmiş ve belgelenmiştir. Bu belgeler, Literatür taraması ile elde edilen veriler ışığı altında incelenerek bozulmaların tür ve oluşum nedenleri ve yapıya olan etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. 237/12 numaralı konutta, geleneksel ahşap konut mimarisinde kaşılaşılan biyolojik, kimyasal ve fiziksel bozulma türlerinin bir çoğunun varlığı belirlenmiştir. Bu bozulma türlerinin birbirlerini etkilediği, birinin ortaya çıkmasının diğerinin de oluşumuna zemin hazırladığı anlaşılmıştır.

Yapılan çalışma sonucunda 237/12 numaralı konut örneğinde olduğu gibi, geleneksel ahşap mimaride karşılaşılan bozulma türlerinin ana nedenin çevresel koşullar olduğu anlaşılmıştır. Yapının düzenli olarak bakımının yapılmaması, özensiz kullanım, hatalı onarımların bozulma sürecini hızlandırıldığı belirlenmiştir. Konutun içinde yaşamın sürmesinin, korunmasına direkt etkisi olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konservasyon, Restorasyon, Bozulma, Ortam Koşulları, Geleneksel Türk Evi, Kültürel Miras.

GİRİŞ

Sobran Mahallesi, idari açıdan Ankara İl merkezinin 162 km kuzeybatısında yer alan Nallıhan İlçesine bağlıdır. Coğrafi konumu itibarıyla Nallıhan, doğuda Beypazarı, kuzeybatıda Göynük, kuzeyde Mudurnu ve Seben, batıda Sarıcakaya ve güneyde Mihalıççık ilçeleriyle sınır komşusudur.

Çalışma alanımıza ev sahipliği yapan Sobran Mahallesi, ilçe merkezinin doğusunda, Karageriş Dağı'nın batı uzantısındaki bir aşınım yüzeyi (plato) üzerinde konumlanmıştır. Nallıhan'ın 76 kırsal yerleşmesinden biri olan mahalle (köy), kuzeyde Bozyaka ve Sarıkaya, doğuda Eymir ve Atça, batıda ise Yakapınar ve Akdere mahalleleriyle çevrilidir. İlçe merkezinin 10 km güneybatısında yer alan Sobran'a ulaşım, biri Ankara-Nallıhan karayolu üzerinden, ikisi ilçe merkezinden olmak üzere üç farklı rotadan sağlanabilmektedir. Bugün bu üç güzergahta asfalt kaplıdır (Çetin, 2026, ss. 7-8).

Sobran yerleşim alanı; Yukarı, Aşağı, Orta ve Kabaklar mahalleleri olmak üzere dört farklı mevkiden meydana gelmektedir. Günümüzde yerleşimin girişlerine asılan tabelalarla Yukarı Mahalle "Sobran", Aşağı Mahalle ise "Azaplar" olarak yeniden isimlendirilmiş olup, mevcut çalışmanın metodolojisi gereği Aşağı Mahalle bundan sonra "Azaplar Mahallesi" olarak tanımlanacaktır. 2000'li yılların başındaki demografik verilere göre 245 hane bulunan mahalle (Şener, 2001, s. 162), bugün neredeyse tamamen terk edilmiş durumdadır. Morfolojik açıdan oldukça engebeli bir arazi yapısına sahip olan bu mevkilerin yükselti değerleri de farklılık göstermektedir. Nitekim deniz seviyesinden ortalama yükseklik değerleri Orta Mahalle'de 915 m, Yukarı Mahalle'de 890 m, Azaplar Mahallesi'nde 880 m ve Kabaklar Mahallesi'nde 877 m'dir (Çetin, 2026, s. 8).

Bölge, karasal iklim ile Karadeniz ve Akdeniz iklimleri arasında bir geçiş niteliği taşıyan Marmara iklim özelliklerine sahiptir (Şensoy vd., 2008, s. 5; Cengiz-Gökçe, 2018, s. 99). Sahip olduğu bu mikroklimatik yapı dolayısıyla İç Anadolu Bölgesi ile kıyaslandığında, yaz mevsiminin daha serin, kışların ise daha ılıman geçtiği görülmektedir. Bölgenin aldığı yıllık yağış miktarı İç Anadolu Bölgesi'nden daha yüksek olup, bu yağışların dağılımı özellikle kış ve ilkbahar dönemlerinde yoğunlaşmaktadır (Şener, 2001, ss. 18-20; İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2017, s. 5; Çetin, 2026, ss. 9-13).

Nallıhan ve çevresinde gerçekleştirilen yüzey araştırmalarında ele geçen seramik buluntular; bölgedeki yerleşim tarihinin İlk Tunç Çağ, Assur Ticaret Kolonileri Dönemi ve Eski Hitit Krallığı'na kadar uzandığını göstermektedir (Ankara Kalkınma Ajansı, 2011, ss. 62-65). İngiliz arkeolog David Henry French tarafından, günümüzde Sarıyar Baraj Gölü suları altında kalan Sarılar Köyü yakınlarında tespit edilen Frig seramikleri de bu coğrafyadaki Frig varlığını kanıtlar niteliktedir. Öte yandan, Fransız seyyah Charles Texier'in kayıtlarında adı geçen Juliopolis antik kentinin (Texier, 2002a, s. 234; 2002b, ss. 267, 269, 368) bu bölgede konumlandığı düşünülmektedir. Ancak 1950'li yıllarda inşası tamamlanan Sarıyar Barajı'nın su tutmaya başlamasıyla birlikte, kente ait arkeolojik kalıntıların büyük bir kısmının su altında kaldığı değerlendirilmektedir (French, 1981, s. 43; Büyükkarakaya ve diğerleri, 2018, s.113; Devecioğlu, 2024, s.20; Çetin, 2026, ss. 13-16).

Günümüzde Nallıhan'ın yer aldığı coğrafya; Hitit, Frig, Bitinya, Pers, Makedon, Roma ve Bizans gibi pek çok köklü medeniyetin egemenliğine sahne olmuştur. 1071 Malazgirt Zaferi'nin ardından Türk hâkimiyetine giren bölge, sırasıyla Danişmentliler ve Anadolu Selçuklu Devleti tarafından idare edilmiştir. Anadolu Selçuklularının 1308 yılında yıkılmasıyla birlikte Candaroğulları Beyliği sınırlarına dâhil olan Nallıhan, Orhan Gazi döneminde ise Osmanlı topraklarına katılmıştır. Tüm bu kronolojik süreçte ve Anadolu'nun Türkleşmesi evresinde bölge, özellikle Oğuzların Beğdili ve Eymür boylarının yoğun yerleşim faaliyetlerine ev sahipliği yapmıştır (Şener, 2000, ss. 23-28; Çetin, 2026, ss. 16-17).

Osmanlı Padişahı I. Ahmed dönemi (1603-1617) sadrazamlarından Nasuh Paşa, 1594 sonbaharında Halep'ten İstanbul'a dönerken Konya-Ankara-Nallıhan-Göynük güzergâhındaki İstanbul-Bağdat menzil yolunu kullanmıştır. Nasuh Paşa, bu seyahati sırasında uğradığı Nallıhan'da birer han, hamam ve cami inşa ettirmiştir (Ankara Kalkınma Ajansı, 2011, s. 5). Nasuh Paşa tarafından yaptırılan Kocahan orijinal planını koruyamamış olsa da kasabanın önemli tarihi yapılarından birisidir. Nasuh Paşa Camii ise, 1911 yılında Ankara-Ayaş-Nallıhan-İstanbul yol güzergahını çizmek üzere Nallıhan'a gelen Fransız mühendisin gözetiminde yıkılarak eski planına uygun şekilde yeniden inşa edilmiştir. Bugün her iki yapı da ilçenin merkezinde hizmet vermeye devam etmekte olup, hamama ait kalıntılar tamamen yok olmuştur (Çetin, 2026, ss. 17-18).

Bu bildiri, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Anabilim Dalı'nda hazırlanan "Ankara-Nallıhan İlçesi Sobran Mahallesinde 237/12 Nolu Konutun Malzeme Özellikleri ve Bozulmalarının Değerlendirilmesi" başlıklı tezden üretilmiştir. Bildiride geleneksel ahşap karkas yapılarda görülen bozulma türleri neden ve sonuçlarıyla birlikte Mehmet Vural'a ait Sobran Mahallesi 237 ada 12 parseldeki konutta tespit edilen örneklerle açıklanacaktır. Araştırmada yapıdaki bozulmaların türleri ve nedenleri makro yöntemlerle tespit edilerek belgelenmiştir. Bu çalışma kapsamında, yapının korunmasına yönelik acil önlemler ve koruma önerileri de geliştirilmiştir.

Çalışma kapsamında ilk olarak, bölgenin yapı tipolojisi ile koruma sorun ve koruma-onarım yöntemlerine ilişkin kapsamlı bir literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Ardından, yapıdan alınan örnekler üzerinde malzeme analizleri yapılmıştır. Ahşap türlerinin tayini amacıyla toplanan numuneler, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman Fakültesi laboratuvarında Prof. Dr. Ünal Akkemik tarafından ince kesiti alınan örnekler LEICA Görüntüleme Sisteminde incelenerek raporlanmıştır. Yapıya ait sıva örneklerinin mineralojik özellikleri ise MTA bünyesinde yürütülen ince kesit ve XRD (X-Işını Kırınımı) analizleriyle tespit edilmiştir. Son aşamada, Adobe Photoshop ortamında nokta bulutu verileri ile şeffaflaştırılmış fotoğraflar çakıştırılarak görsel kalite artırılmış; yüzeylerde saptanan hasarlar hazırlanan lejant doğrultusunda bu görsellere aktarılarak bozulma haritaları üretilmiştir (Çetin, 2026, ss. 1-7).

237/12 NOLU KONUTUN MİMARİ ÖZELLİKLERİ

Araştırma konusu yapı, Sobran Mahallesi, Yukarı Mahalle mevkii, 237 ada 12 parsel numaralı taşınmaz üzerinde konumlanan, yaklaşık 590 m² yüzölçümlü ana taşınmaz niteliğindeki "Avlulu Kerpiç Ev" vasıflı konuttur. Söz konusu konut, deniz seviyesinden yaklaşık 875 metre rakımda yer almaktadır (Çetin, 2026, s. 19).

Anadolu sivil mimarisinde sıklıkla rastlandığı üzere, yapı bulunduğu parselin iki cephesine yaslanacak şekilde konumlandırılmıştır. Bina çevresinde mahremiyet ve güvenliği sağlamak amacıyla, göz hizasının biraz üzerinde bir çevre (avlu) duvarı oluşturulmuştur. Bu duvar, yapının kendisinde de görüldüğü gibi, çamur harçlı ve karışık derzli kaba taş örgü temel ile subasman üzerine inşa edilen,

ahşap karkas ile kerpiç dolgulu hımış teknikle imal edilmiştir (Aktaş, 2017, ss. 21-28). Bahsi geçen avlu duvarı parselin tüm cephelerini çevrelemekle birlikte, binaya batı ve güney yönlerden dik olarak eklemlenmektedir. Bu mekânsal kurgu nedeniyle binanın doğu ve kuzey cephelerinin önünde harici bir duvar bulunmamakta, yapının kendi kütlesi ilgili yönlerde avlu sınırını doğrudan belirlemektedir (Görsel 1) (Çetin, 2026, ss. 20-23).

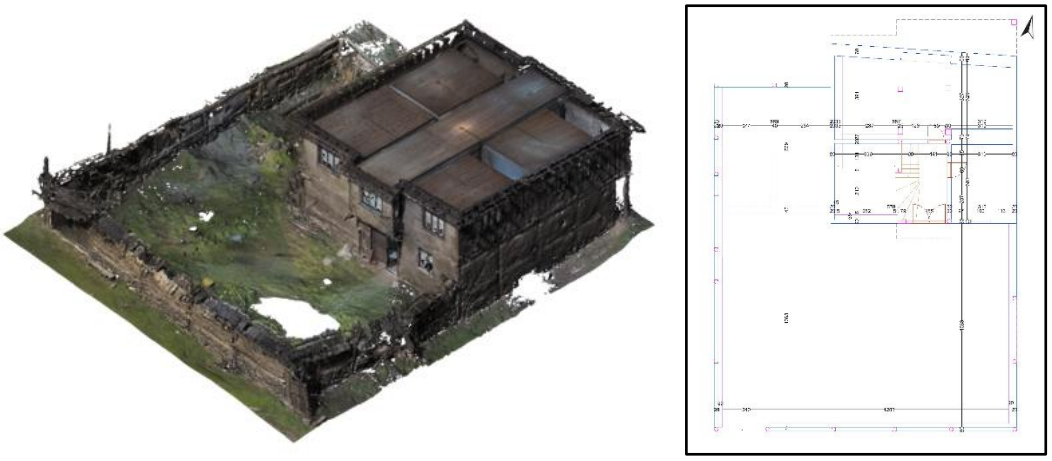

Görse l. 237/12 numaralı ev güneydoğu-kuzeybatı doğrultusunda 3D nokta bulutu modeli (Solda) ve zemin kat planı (Sağda) (Çetin, 2026, s.21).

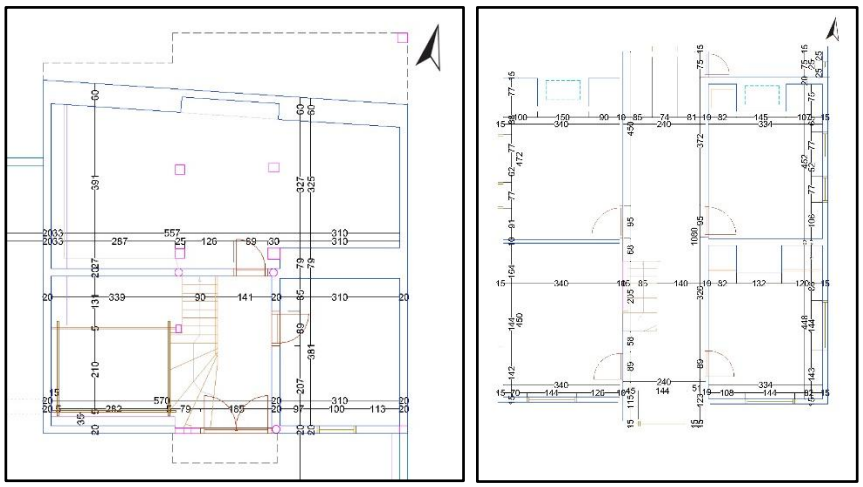

Görse 2. Evin alt kat (Solda) ve üst kat (Sağda) planları (Çetin, 2026, ss. 28, 36).

237/12 numaralı konut, geleneksel kırsal mimarinin tipik bir örneği olarak avlulu plan şemasına göre inşa edilmiş, zemin ve üst kattan ibaret iki katlı bir yapıdır. Yapının işlevsel bölümlenmesine bakıldığında, zemin katta girişin doğusunda bir oda, kuzeyinde ağıl, batısında ise üst kata erişimi sağlayan 12 basamaklı bir merdiven bulunmaktadır. Bu merdivenin hemen bitişiğinde ise ahşap bir ambar konumlandırılmıştır. Merdiven sahanlığı, üst kattaki sofanın güneybatı çeperine bağlanmakta olup, bu merkezi sofaya dört oda ve bir tuvalet hacmi doğrudan açılmaktadır. Yapıdaki iki çıkmadan ilki, güney cephede sofa genişliği boyunca uzanacak şekilde güney kısa kenarına yerleştirilmiştir. Kuzey cephedeki ikinci çıkma ise bu cephenin doğu sınırından başlayarak sofaya kadar uzanmaktadır. Mevcut mekânsal organizasyonuyla konutun üst katı, geleneksel Türk evinde sıkça görülen orta sofalı plan tipinin karakteristik özelliklerini yansıtmaktadır Görsel 2-3) (Çetin, 2026, ss. 23-24).

Görsel 3. Evin batı (Solda) ve güney (Sağda) cepheleri (Çetin, 2026, s. 75)

Kırsal mimari dokunun şekillenmesinde, yapım tekniğinin geleneksel yöntemlerle olan uyumu, malzeme seçiminde bölgesel ulaşılabilirlik ve yerel yapı malzemelerinin kullanımı belirleyici faktörler olarak öne çıkmaktadır. Nitekim incelenen konut da Sobran'ın geleneksel konut dokusunun genelinde gözlemlendiği üzere; taş temel üzerine hımış duvar teknikli bir zemin kata ve ahşap karkas arası ahşap yığma (dolgu) duvar sistemine sahip bir üst kata sahiptir (Görsel 4). Yapının üst örtüsü, ahşap karkas taşıyıcılı kırma çatı sisteminde yapılmış olup Marsilya tipi kiremit ile kaplanmıştır. Konutun çevresi; kuzey ve doğu cephelerini açıkta bırakacak, güney ve batı cephelerini ise sınırlandıracak biçimde, göz hizasını aşan yüksek bir avlu duvarıyla kuşatılarak korunaklı bir dış mekân (avlu) oluşturulmuştur. Söz konusu avlu duvarı, çamur harçlı ve karışık derzli kaba yonu taş örgü temel ile subasman seviyesi üzerine inşa edilmiştir. Duvarın üst yapısında, belirli aralıklarla yerleştirilen boylu ardıç dikmelerle bölümlenmiş ve ahşap hatıllarla strüktürel olarak güçlendirilmiş kerpiç örgü tekniği kullanılmıştır. Avlu duvarının üstü dışa doğru 30-35 derecelik bir eğime sahip ve pedavra (ahşap) kaplı tek taraflı bir çatı ile korunmuştur (Görsel 5). Avluya girişi sağlayan çift kanatlı ahşap kapı, güney cephenin güneybatı köşesine konumlandırılmış olup, üstü yine pedavra kaplı mini bir beşik çatı ile örtülerek mimari olarak vurgulanmıştır (Çetin, 2026, s. 24-46).

Görsel 4. Evin kuzey (Solda) ve doğu (Sağda) cepheleri (Çetin, 2026, s. 76).

Geleneksel konut mimarisinin özgün bir örneği olan yapının taşıyıcı sistem ve malzeme repertuarı taş, kerpiç ve ahşabın strüktürel bir bütünlük içinde harmanlanmasıyla oluşturulmuştur. Yapının zeminle temasını kesen temel ve subasman duvarlarında, volkanik kökenli bazalt taşlar baskın malzeme olarak tercih edilmiştir. Bu örgü aralarında az sayıda kireç taşı gibi tortul kayaçlara da yer verilmiştir. Karışık derzli moloz taş teknikle inşa edilen bu temel ve subasman seviyesi ile üst katmanlardaki kerpiç duvar örgüsünde, bağlayıcı unsur olarak geleneksel çamur harcı kullanılmıştır (Çetin, 2026, s. 47).

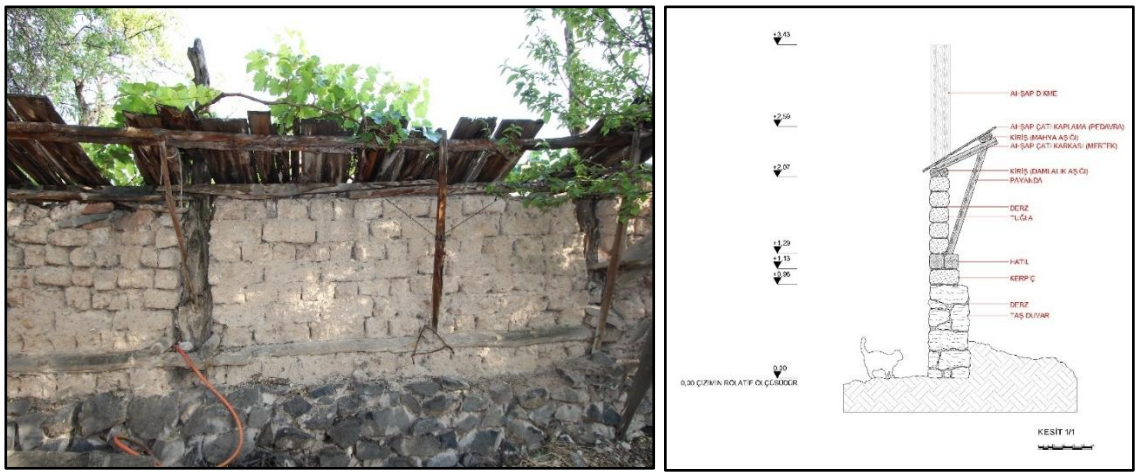

Görsel 5. Avlu duvarı güney iç cephe (Solda) ve avlu duvar kesiti (Sağda) (Çetin, 2026, ss. 21, 71).

Mimarinin bir diğer asli bileşeni olan ahşap malzeme, yapının farklı statik yüklerine ve konumlarına göre bilinçli bir biçimde çeşitlendirilmiştir. Yapılan malzeme analizleri; zemin kat strüktürü ile avlu duvarlarında düşey taşıyıcı (kolon/dikme) olarak yüksek mukavemete sahip boylu ardıç ağacı tercih edilmiştir. Alt ve üst katların kiriş, hatıl, payanda ve döşeme dolgusu (yöresel adıyla dizeme) gibi yatay-diyagonal elemanlarında ise karaçamdan üretilmiş ahşap kullanılmıştır. Yapının iç ve dış cephe yüzeyleri ise, yapı fiziğini korumak amacıyla saman katkılı ve kireç oranı yüksek, killi bir sıva tabakasıyla kaplanıp kireç badana ile boyanmıştır (Çetin, 2026, ss. 47-66).

YAPIDA TESPİT EDİLEN BOZULMALAR

Bozulmaya Neden Olan Etkenler

Yapıda meydana gelen bozulmalar nem, atmosferik kirlilik, antropojenik (insan kaynaklı) hatalar, yangınlar ve doğal afetlerin yanı sıra ultraviyole (UV) radyasyon, asit-baz etkileşimli kimyasal reaksiyonlar ve niteliksiz koruma-onarım müdahalelerinden kaynaklanmaktadır.

Nem: Belli bir ısıda, belli bir hacim havada bulunan su miktarının aynı hacim havanın aynı ısıda tutabileceği azami su buhar miktarına oranının yüzde cinsinden ifadesi bağıl nem olarak adlandırılır (Thomson, 1986, ss. 66-70; Michalski, 1993, ss. 624-629; Günay, 2007, ss. 79-80). Kültür varlıklarının korunması bağlamında nem, biyolojik bozulma süreçlerini tetikleyen en temel çevresel faktördür. Yüksek nem seviyeleri, bakteri, mantar ve böcek gibi mikro ve makro organizmaların tarihi eserleri birer besin kaynağı veya habitat olarak kullanmalarına zemin hazırlar. Farklı organizma türlerinin eserler üzerinde aktif hale gelmesi ve çoğalması belirli mikroklimatik koşullara bağlıdır (Çetin, 2026, s. 172):

Ahşap yüzeylerde bakteriyel kolonizasyonun gerçekleşmesi için 20-30 °C sıcaklık ile %80-100 bağıl nem oranı yeterli olmaktadır (Thomson, 1986, s. 86; Günay, 2007, s. 21). Mantarlar, nemli mikroklimaları tercih eden organizmalardır. İdeal olarak 25-30 °C sıcaklık ve %50-70 nem aralığında gelişim gösterirler. Bununla birlikte, birçok mantar türünün aktif halde bulunmaları ve üremesi için %25-30 oranındaki bir nem seviyesi de yeterlidir (Günay, 2007, s. 22-23). Böcekler, birçok entomolojik türün gelişimi için 20-30 °C sıcaklık ve %55'in altındaki nem oranları uygun bir ortam teşkil eder. Hatta bazı ksilofaj (ahşap yiyen) böcek türleri, %8 gibi oldukça düşük nem seviyelerinde dahi ahşap malzemeler üzerinde hayati faaliyetlerini sürdürebilmektedir (Thomson, 1986, s. 86; Günay, 2007, s. 28).

Higroskopik (bünyesine su çeken) organik nesneler, ekstrem nem koşullarında mekanik deformasyona karşı oldukça hassastır. Nitekim aşırı kuru ortamlar organik materyallerde büzülme, çatlama ve yapısal kırılganlığa neden olurken, aşırı nemli mikroklimalar ise hacimsel genişleme ve şişme neticesinde mekanik bozulmaları tetiklemektedir. Sabit olmayan ve sürekli dalgalanma gösteren bağıl nem koşulları da organik eserler üzerinde benzer bir tahrip edici etkiye sahiptir. Bu dinamik nem değişimlerine yapısal olarak uyum sağlamaya çalışan nesneler kademeli olarak deforme olmakta ve sonunda fiziksel bütünlüklerini yitirmektedir (Thomson, 1986, ss. 86-87; Michalski, 1993, s. 626; Çetin, 2026, s. 172).

Nem, suda çözünebilen tuzların taşınmasına zemin hazırlayarak kültürel miras unsurlarında yapısal hasarlara yol açabilmektedir. Özellikle mimari yapıların duvarlarında kapiler etki (kılcallık) yoluyla

dikey veya yatay olarak hareket eden nem, bünyesindeki çözünmüş tuzları da beraberinde taşır. Ortamdaki nem oranının düşmesiyle birlikte, bu tuzlu çözelti suyunu kaybederek kristalleşme sürecine girer. Kristalleşen tuzların yapı elemanının gözeneklerinde oluşturduğu genleşme basıncı ise mekanik bozulmaları ve malzeme kayıplarını tetikler (Çetin, 2026, s.173).

Nemin yol açtığı bir diğer mekanik bozulma, donma-çözülme döngüsü sürecinde meydana gelmektedir. Yapı içerisindeki nem, ortam sıcaklığının 4 °C'nin altına gerilemesiyle birlikte hacimsel olarak genişlemeye başlamaktadır. Bu genişleme eğilimi, sıcaklığın 0 °C'nin altına düşmesi ve tam donmanın gerçekleşmesiyle en üst seviyeye ulaşarak suyun hacminde yaklaşık %9'luk bir artışla sonuçlanır. Nesne gözeneklerinde hacmi büyüyen suyun uyguladığı bu fiziksel basınç, malzemede çatlak ve kırık gibi mekanik deformasyonların oluşmasına yol açmaktadır (Günay, 2007, s. 102; Çetin, 2026, s. 173).

Hava Kirliliği: Atmosferde doğal olarak yer alan ya da antropojenik (insan kaynaklı) faaliyetler neticesinde konsantrasyonu artan CO2, S, SO2, SO3, NOx ve Cl gibi gazlar, su buharı (H_2O) ile reaksiyona girmektedir. Özellikle güneş ışınlarının katalizör işlevi gördüğü bu süreçler sonucunda H_2CO_4, H_2SO_4, HNO_3 gibi asidik bileşikler meydana gelmekte; bu bileşikler ise kültür varlıkları ile sanat eserlerinin yapı taşlarını oluşturan malzemelerle etkileşerek geri dönüşü olmayan kimyasal bozulmalara yol açmaktadır (Thomson, 1986, s. 135-158; Günay, 2007, s. 9). Bunun yanı sıra, atmosferik partiküllerin eser yüzeylerinde birikmesi nem tutulumunu artırarak biyolojik zararlıların üremesi için elverişli bir mikroklima yaratmaktadır. Dolayısıyla, yüzeydeki toz ve partikül birikimi de objelerin korunumu üzerinde doğrudan olumsuz etkilere sahiptir (Thomson, 1986, s. 131-133; Çetin, 2026, s. 174).

Hatalı Muamele: Mimari yapıların yapısal ömrü ve koruma süreçleri, malzeme niteliğinden bağımsız olarak kullanıcı davranışlarından doğrudan etkilenmektedir. Yapının özgün tasarım amacı ve statik kapasitesiyle çelişen hatalı kullanımlar, fiziksel ve mekanik bozulmaları hızlandırmaktadır. Örneğin yüksek katlı bloklarda taşıyıcı sisteme aşırı yük bindirecek nitelikte nesnelerin konumlandırılması elemanlarda deformasyon, çatlak ve kırılmalara yol açarak binanın ömrünü kısaltır. Benzer şekilde, ıslak zemin altyapısına sahip olmayan mekanlarda su elementinin kullanılması malzeme nem dengesini bozarak nem kökenli deformasyonları tetiklerken; ahşap yüzeylerde kemirgen hayvanların barındırılması biyolojik kaynaklı fiziksel tahribatlara (delik ve oyuklar) zemin hazırlar. Son olarak, yapısal dönüşüm veya tesisat yenileme gibi müdahalelerde taşıyıcı elemanların geometrisine ve bütünlüğüne zarar veren bilinçsiz uygulamalar da kullanıcı kaynaklı yapısal risklerin başında gelmektedir. Sonuç olarak, yapıların işlevsel ve statik sınırlarına uygun şekilde işletilmesi, sürdürülebilir koruma ve yapı ömrü açısından kritik bir öneme sahiptir (Çetin, 2026, ss.175-176).

Doğal Afetler: Doğanın kendi dinamikleri sonucu meydana gelen deprem, toprak kayması, çığ, taşkın, fırtına ve orman yangını gibi olgular doğal afet niteliği taşımaktadır. Ankara'nın Nallıhan ilçesi ikinci derece deprem kuşağında konumlanmış olsa da birinci derece deprem bölgesinde yer alan Bolu iline olan 97,4 km'lik yakınlığı sebebiyle sismik risk altındadır. Bu doğrultuda deprem tehlikesi, Türkiye genelinde olduğu gibi Sobran Mahallesi'ndeki geleneksel ve modern mimari doku için de göz ardı edilemeyecek bir risk unsuru oluşturmaktadır (Çetin, 2016, s. 176).

Anadolu geleneksel ahşap kâgir evlerinin deprem performansının yüksek olduğu literatürde (Güçhan, 2007, s. 850) ortaya konmuş ve bu bulgu sonraki çalışmalarla da (Aktaş vd., 2010, s. 633-634) kısmen desteklenmiştir. Yapısal bileşenleri nedeniyle bu binalarda yangın riski kritik bir öneme sahiptir. Düşük ısı iletkenliği sayesinde ahşap, ince kesitli olmadığı müddetçe direnç gösterse de yüksek sıcaklıklarda kimyasal yapısını kaybetmektedir. Isıl maruziyetin derecesine bağlı olarak hücre duvarı bileşenleri (selüloz, hemiselüloz ve lignin) arasındaki bağlar parçalanmaktadır. Bu süreçte, 100-200 °C arasında yanıcı olmayan gazlar açığa çıkarken, 200 °C üzerinde selülozun bozunması başlar. 204 °C'de metanol ve 249 °C'de diğer yanıcı gazların salınımıyla aktif yanma (tutuşma) gerçekleşir. 450 °C'nin üzerinde ise geriye sadece karbon kalmaktadır (Günay, 2007, s. 31; Kim, 2012, s. 15; Çetin, 2026, ss. 176-177).

UV Işınları, Asitli ve Alkali Maddeler: Güneş ışınları ve kimyasal maddeler, ahşabın temel bileşenlerini bozarak yapısal hasarlara yol açan en önemli çevresel faktörler arasındadır. Doğrudan güneş ışığına maruz kalan ahşapta, UV ışınlarının etkisiyle selüloz ile birlikte odunsu yapıyı oluşturan lignin bileşeni fotokimyasal reaksiyonlar sonucu parçalanmaktadır. Bu durum renk değişimlerine, malzemenin geçirgenliğinin artmasına, nem ile fiziki etkilere karşı savunmasız kalarak çatlama, ağırlık kaybı ve pürüzlülük gibi aşınma belirtilerinin ortaya çıkmasına neden olur. Benzer şekilde kimyasal maddeler de ahşabın lignin, selüloz ve hemiselüloz yapısını hedef alarak bozulmayı hızlandırır. Asitler ahşabı hidrolize ederek kırılganlaştırırken, özellikle gaz kaçakları gibi kaynaklardan sızan ve asitlere

kıyasla çok daha yıkıcı etkiler barındıran alkali (bazik) ortamlar liflerin ayrışmasına, dokunun yumuşamasına ve ciddi bir direnç kaybına yol açar. Ayrıca, oluşan bu asidik ve alkali makro çevre, ahşap karkas yapılarda kullanılan çivi gibi metal bağlama elemanlarının korozyon sürecini de kayda değer ölçüde tetiklemektedir (Hayoz vd., 2003, ss. 297-298; Aydın ve Çolakoğlu, 2005, s. 431; Kökten vd., 2007, s. 260-262, 280; Özkan ve Dizman-Tomak, 2022, ss. 300-301; Çetin, 2026, ss. 177-178).

Hatalı Koruma-Onarım Uygulamaları: Ahşap karkas yapılarda gerçekleştirilen koruma ve onarım çalışmalarının başarısı, malzeme ve uygulama yöntemi seçiminin yanı sıra işçilik kalitesine doğrudan bağlıdır. Restorasyon sürecinde özgün malzeme ile kimyasal, fiziksel ve yapısal açıdan uyumsuz malzeme ve yüzey kaplayıcıların kullanılması, ahşabın nefes almasını engelleyerek nemi hapsetmekte; bu durum bozulma süreçlerini hızlandırarak yapısal hasarları artırmaktadır. Dolayısıyla müdahalelerde yalnızca görsel ve dokusal bütünlüğün sağlanması yeterli olmayıp, özgün yapıyla tam uyumlu malzemelerin uzman profesyonellerce uygulanması gerekmektedir (Kökten, 1999, ss. 1-5; Çetin, 2012, ss. 247-249; Çetin, 2026, ss. 178-179).

Bozulmalar

Biyolojik Bozulmalar: Malzemelerin yüzey ya da iç yapısında makro/mikro ölçekteki canlıların faaliyetleriyle gelişen hasarlar, biyolojik bozulma olarak tanımlanır. Ahşap özelinde bu bozulmaya sebep olan biyolojik aktörler, mantarlar, bakteriler, deniz canlıları, böcekler, kuşlar ve memelilerdir. Ayrıca yosun, alg ve liken gibi organizmalar da ahşap malzemede tahribata yol açan diğer canlı türlerindendir (Günay, 2007, s. 21, Çetin, 2026, s. 179).

Doğrudan güneş ışığına maruz kalmayan ve uzun süre nemliliğini koruyan yapı bileşenleri, liken, yosun ve alg kolonilerinin oluşumuna açık hale gelmektedir. Söz konusu mikroorganizmalar ahşap üzerinde renk değişimi dışında doğrudan yapısal bir hasara neden olmasa da yüzeydeki nem tutma kapasitesini artırıp kuruma sürecini yavaşlatarak mantar enfeksiyonlarının gelişmesine uygun bir zemin hazırlamaktadır (Lebow ve Anthony, 2012; Kartal, 2016, s. 52; Çetin, 2056, s. 179).

237/12 numaralı evin avlu duvarlarının çatısını örten pedavralarda liken ve yosun kolonizasyonu tespit edilmiştir (Görsel 6). Bunun yanı sıra avlu doğu duvarının subasmanı ile kerpiç duvar örgüsünün birleşim kenarlarında yosun toplulukları görülmüştür.

Görsel 6. Avlu çatı kaplaması pedavralar üzerinde tespit edilen yosunlar (Çetin, 2026, 209).

Evde en yaygın olarak görülen biyolojik bozulmalardan birisi kahverengi çürüme mantar enfeksiyonudur (Görsel 7). Kahverengi çürümeye yol açan mantarlar, geniş kapsamlı bir depolimerizasyonla polisakkaridlerin bozulmasına neden olan bazitli (şapkalı) mantarlardır. Bu çürümenin ileri aşamalarında selüloz ve hemiselüloz tüketilir, ancak ligninin sınırlı olarak bozulduğu görülür. Lingnin kahverengi olduğu için ahşap da kahverengi görünüme sahip olur. Ahşapta lif doğrultusunda ve ona dik çatlaklar oluşur. Ahşap küp şeklinde parçalara ayrılır (Unger ve diğerleri, 2001, ss. 102, 108-117; Günay, 2007, s. 24; Çetin, 2026, s. 182).

Görsel 7. Evin batı dış cephesinde (Solda) ve güney cephe çıkmasının batı köşesindeki konsolda kahverengi çürüme mantarının neden olduğu bozulma (Sağda) (Çetin, 2026, ss. 230, 240).

Evde görülen bir diğer mantar türü ise, beyaz çürüme mantarıdır (Görsel 8). Beyaz çürümeye neden olan mantarlar, ahşabın hücre duvarındaki lignin, selüloz ve hemiselüloz bileşenlerini tüketerek yapısal hasara yol açar. Bu mantarların bazı türleri seçici bir eğilim gösterirken, bazıları ise hücre duvarının tüm bileşenlerini aynı anda tahrip edebilir (Unger vd., 2001). Saldırıya uğrayan ahşabın hücreleri lokal olarak erozyona uğrar ve hücre duvarının tüm bölümleri tamamen bozulur. Bu eş zamanlı yıkım sonucunda ahşabın rengi beyaza dönüşür. Bu süreçte ahşapta lif doğrultusunda beyaz renkli çatlaklar meydana gelse dahi malzemenin genelinde ileri düzeyde bir çekme veya çökme durumu görülmez (Unger vd., 2001; Günay, 2007; Çetin, 2026, s. 181).

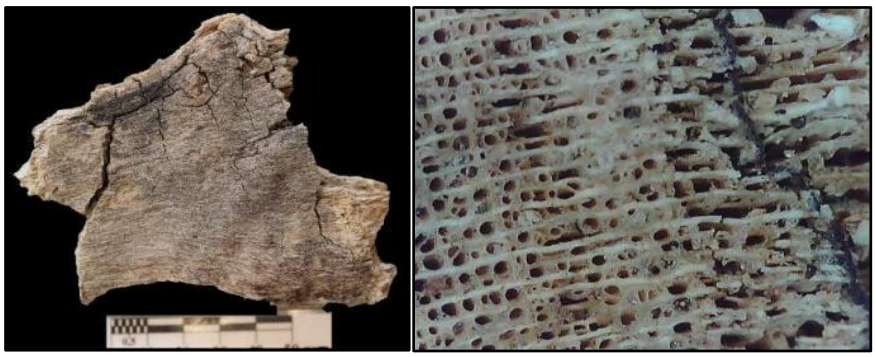

Görsel 8. Avlu duvarı çatı örtüsü (pedavra) parçasında beyaz çürüme mantarı (Solda) ve onun ahşap üzerinde yaptığı tahribatın dino-lite dijital mikroskop görüntüsü (Sağda). (Çetin, 2026, s. 209).

Böcekler, ahşap malzemeyi hem besin kaynağı hem de yaşam alanı olarak kullanırlar. Bu süreçte açtıkları delik ve galeri (tünel) gibi boşlukların yanı sıra bıraktıkları organik atıklar nedeniyle de ahşabın yapısal bütünlüğüne zarar verirler. Yaş ve kuru ahşapta bozulmaya yol açan 1,5 milyondan fazla böcek türü bulunmakla birlikte, ekonomik açıdan en yıkıcı hasarlar coleoptera (Kınkanatlılar), hymenoptera (Karıncalar ve arılar) ve isoptera (Termitler) takımlarına ait türler tarafından gerçekleştirilmektedir (Unger ve diğerleri, 2001, s. 51-55; Günay, 2007, s. 28; Çetin, 2026, s. 186).

İnceleme konusu konutun, özellikle dış cephesinde açıkta kalan ahşap yapı elemanlarında yoğun şekilde böcek çıkış (uçma) delikleri saptanmıştır. Yapıda böceğin ergin ya da larva formuna rastlanmamış olsa da, tespit edilen çıkış deliklerinin morfolojisi ve larva galerilerinin karakteristik yapısı (Görsel 9), özellikle iğne yapraklı ağaçları ve bu ağaçlardan elde edilen keresteleri tercih eden hylotrupes bajulus (Ev teke böceği) türününkiyle örtüşmektedir (Özbek, 1978, s. 31-44; Rivers ve Umney, 2003, s. 301; Selçuk, 2004, s. 33-35; Erdin, 2009, s.231-232; Pinner ve Meyer, 2015, s. 45-46; Çetin, 2026, ss. 191, 231).

Görsel 9. Evin dış cephesinde ahşap elemanlarda böcek çıkış delikleri (Yazarın arşivi)

Kimyasal Bozulmalar: Asit ve bazların ahşap üzerindeki etkisi; ahşabın türü, kimyasalın konsantrasyonu, ortamın pH değeri, maruz kalma süresi ve sıcaklık gibi değişkenlere bağlı olarak farklılık gösterir. Güneş kaynaklı ultraviyole (UV) ışınları ise ahşap yüzeyinde fotokimyasal reaksiyonları tetikler. Uzun süreli UV radyasyonuna maruz kalma sonucunda, ahşabın temel bileşenlerinden biri olan lignin yapısı bozunarak yüzeye göç eder; bu durum yüzeyin koyulaşmasına ve karakteristik bir gri renk almasına yol açar. Söz konusu fotokimyasal bozunmanın derecesi, ışık enerjisi ve maruziyet süresi ile doğru orantılı olarak artış göstermektedir. UV radyasyonuna maruz kalan ahşapta renk değişimi yanı sıra yumuşama olur. Bu durum ahşabı böcek ve mantar saldırılarına açık hale getirir (Görsel 9) (Unger ve diğerleri, 2001, s. 47; Çetin, 2026, s. 197).

Görsel 10. Kuzey dış cephede kerpiç kaybı (Çetin, 2026, s. 234).

Tuzların ahşap, kerpiç ve taş malzeme üzerindeki tahrip edici etkisi; tuzun kimyasal türü, konsantrasyonu ve hidroliz derecesine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Ahşap lifleri arasında, kerpiç ve taşın ise bünyesinde meydana gelen tuz kristallenmesi, mekanik gerilimler yaratarak mikro çatlakların oluşmasına yol açar. Bunun yanı sıra, tuz bileşenleri ile ahşabın yapısal polimerleri arasında gerçekleşen kimyasal reaksiyonlar, malzemenin hücresel düzeyde deformasyonuna neden olur. Bunun sonucunda yapı malzemesinde parçalanma ve ufalanma meydana gelir (Toraca, Chiari ve Gullini, 1972, s. 282; Crosby, 1988, s. 35-36, 38; Warren, 1999, 75-79; Unger ve diğerleri, 2001, s. 44-45; Espinos-Marzal ve Scherer, 2010; Henry ve diğerleri, 2015, s. 185; Noei, 2021, s. 227; Çetin, 2026, ss. 196-197).

Fiziksel Bozulmalar: Atmosferik koşullardan rüzgar ve yağmur, ahşap yüzeylerde mekanik aşınmaya yol açarak yüzey dokusunun değişmesine neden olmaktadır. Bu erozyon süreci, özellikle güneşin ultraviyole (UV) ışınlarına uzun süre maruz kalması sonucu kimyasal bozunmaya uğramış yüzeylerde çok daha şiddetli gerçekleşmektedir. (Unger vd., 2001, s. 47; Çetin, 2026, ss. 197-198)

Nem kilin kristal yapısını oluşturan misel tabakalarının arasına girerek kilin şişmesine neden olur. Uzun yıllar boyunca süren nem alarak şişme ve aşırı kuruma döngüleri sonucunda kilin misel tabakaları arasındaki bağ zayıflar. Aşırı kuruma dönemlerinde çatlaklar oluşur. Zamanla sıvayı oluşturan parçacıkları bir arada tutan kil bozulur ve sıva zayıflayarak çatlar. Sıvandığı yüzeye tutunamayarak taşıyıcısından ayrılır. Sıvanın bu bozulma süreci, incelenen binanın dış ve iç cephesinde yaşanan ortak olgudur (Crosby, 1988, s. 35; Feilden, 2004, s. 101; Dekhordi, 2008, s. 40; Henry ve diğerleri, 2015, ss.180-184; Çetin, 2026, ss. 200-201).

Bunun sonucunda araştırma konusu konutun sıva kayıpları, sıvasını kaybetmiş ya da sıvanmadan bırakılmış kerpiç örgü duvarlarında kerpiçlerde çukur oluşumu, parçalanma ve tozlaşma gibi bozulmalar, taş ve kerpiç örgü duvarların derzlerinde boşalmalar tespit edilmiştir (Çetin, 2026, ss. 226-245).

Görsel 11. Batı dış cephede sıvanın katmanlara ayrılması ve dökülmesi (Solda) ve sıvada erozyon kaynaklı aşınma ve çukurcukların oluşması (Sağda) (Çetin, 2026, s. 237-238).

Bunun yanı sıra yapının direkt güneş ışığına maruz kalan tüm ahşap elemanlarında UV radyasyon etkisi ve ıslanma-kuruma döngüsü sonucunda lif yönünde boyuna çatlaklar meydana gelmiştir.

Görsel 11. Avlu duvarı örgüsünde kullanılan ahşap hatılda görülen boyuna çatlaklar (Çetin, 2026, s. 223)

SONUÇ

Bu çalışmada, Sobran'ın Azaplar Mahallesi'nde yer alan 144 tarihî konuttan biri olan 237/12 parsel numaralı yapı mimari, yapısal özellikleri ve malzeme bozulmaları açısından incelenmiştir. Avlulu plan şemasına sahip olan zemin ve bir üst kattan oluşan konutun taşıyıcı sisteminde geleneksel yapım teknikleri öne çıkmaktadır. Yapının zemin kat duvarları taş temel üzerine ahşap karkas arası kerpiç dolgulu, üst katı ise ahşap karkas arası ahşap yığma dolgulu olarak inşa edilmiştir. Güney cephesinden girilen yapının bu ve kuzey cephesinde cephe hareketliliği sağlayan çıkmalar yer almaktadır. Zemin katta işlevsel bölümlenmeyle bir oda, ağıl, ahşap bir ambar ve üst kata erişimi sağlayan 12 basamaklı ahşap merdiven konumlandırılmıştır. Merdiven sahanlığından doğrudan geçilen üst kat, dört oda ve bir tuvaletin açıldığı orta sofalı plan tipinin karakteristik bir örneğini sunmaktadır. Sofanın güney cephesindeki merkezi çıkma ile kuzey cephesindeki giyotin pencereli çıkma, mekânın çift yönlü doğal ışık almasını sağlayarak aydınlık ve ferah bir iç mekân kurgusu oluşturmuştur. İncelenen bu konut, dönemin bölgedeki malzeme kullanımı, yapım teknolojisi ve mekânsal organizasyon anlayışını yansıtan özgün bir sivil mimarlık örneği olarak literatüre katkı sağlamaktadır (Çetin, 2026, s.19-165).

Yapıda kullanılan ahşap ve kerpiç malzemelerde çeşitli tür ve yoğunlukta bozulmalar tespit edilmiştir. Bu bozulmaların tamamının haritası, evin iç ve dış cephesindeki her bir duvarı tek tek ele alınarak çıkarılmıştır (Çetin, 2026, s. 206-329).

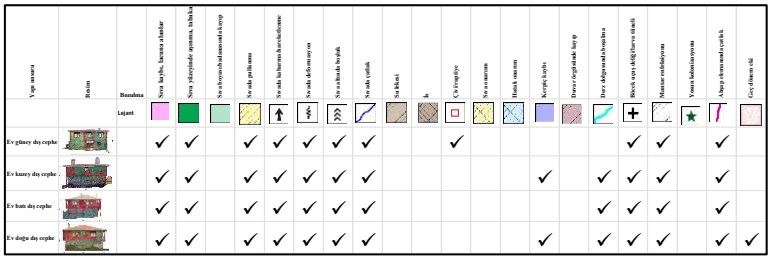

Görsel 12. Evin dış cephelerinde tespit edilen bozulmalar (Çetin, 2026, s. 318).

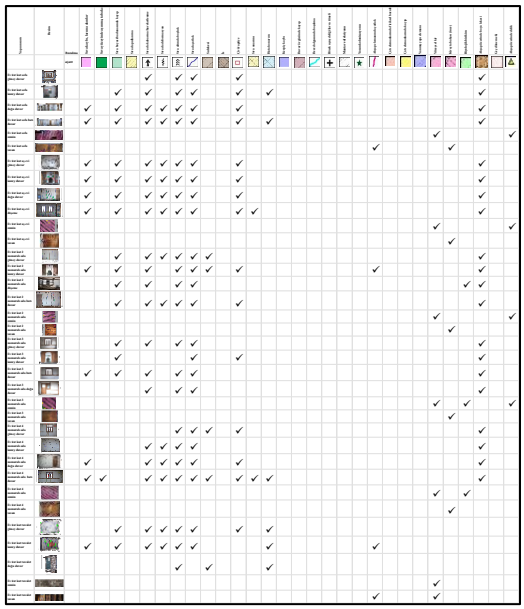

Görsel 13. Evin üst katında tespit edilen bozulmalar (Çetin, 2026, s. 320).

Bu çalışma sonucunda Sobran Mahallesi'ndeki geleneksel kırsal konut dokusunun korunmasının, yalnızca yapı ölçeğindeki fiziksel müdahalelerle sınırlı tutulamayacağını, bütüncül ve sosyo-ekonomik odaklı bir planlama stratejisini zorunlu kıldığını ortaya koymaktadır. Sobran Mahallesi 237/12 numaralı konut özelinde gerçekleştirilecek koruma çalışmaları, acil fiziki müdahaleler ve uzun vadeli kapsamlı koruma projeleri olmak üzere iki aşamalı bir yol haritasını gerektirmektedir (Çetin, 2026, s. 327).

Acil müdahale aşamasında nem ve su denetimi sağlanmalıdır. Yapıların strüktürel bütünlüğünü tehdit eden nem dengesizliğini önlemek adına, duvarlardaki sıva kayıpları derhal giderilmeli, pencere doğramaları ile cam eksiklikleri tamamlanmalıdır. Çatı örtüsündeki kırık kiremitler ve mahya etekleri yenilenmeli, yağmur olukları ve boruları elden geçirilerek yağışın binadan etkin bir şekilde uzaklaştırılması sağlanmalıdır. Ayrıca yangın riskini minimize etmek amacıyla, eskimiş ve işlevsiz durumda olan mevcut elektrik şebeke bağlantıları derhal kesilmelidir (Çetin, 2026, s. 326).

Uzun vadede ise yapının malzeme ve strüktür güçlendirmesi yapılmalıdır. Yapının yükünü taşıyan ahşap elemanlar öncelikli olmak üzere, biyotik zararlılara (böcek ve mantar) karşı koruyucu önlemler alınmalı, mantar kolonizasyonuna uğramış keresteler yenilenmelidir. Zamanla bozulan kerpiç malzeme ihya edilmeli, çöken veya hasar gören avlu duvarları ile üzerlerindeki çatı örtüleri özgün konum ve malzemelerine uygun olarak yeniden örülmelidir (Çetin, 2026, ss. 326-328).

Ancak kırsal mimarinin doğası gereği organik ve yerel malzeme kullanımından kaynaklanan sürekli bakım ihtiyacı, konutlarda kalıcı iskânın sürekliliğine doğrudan bağımlıdır. Sobran Mahallesi'nin ulaşım, iletişim, altyapı, sosyal hizmet ve ekonomik imkânlar açısından mevcut yetersizlikleri giderilmediği sürece, bölgede kalıcı bir yerleşimin tetiklenmesi ve dolayısıyla yapı bazlı müdahalelerin kalıcı başarıya ulaşması mümkün değildir (Çetin, 2026, ss. 328-329).

Sonuç olarak, Bölükbaş-Dayı'nın (2011) da vurguladığı üzere, kırsal mirasın sürdürülebilirliği yalnızca fiziksel dokunun restorasyonuyla değil, yerel yaşam tarzının desteklenmesi ve koruma kararlarının yerleşik halk tarafından benimsenmesiyle bağdaşıktır. Bu doğrultuda, Sobran Mahallesi özelinde geliştirilecek koruma politikalarının, mekânsal onarım kararlarını toplumsal ve ekonomik kalkınma

hedefleriyle bütünleştiren makro ölçekli bir planlama modeliyle ele alınması gerekmektedir (Çetin, 2026, s. 329).

KAYNAKÇA

Aktaş, Y. D. (2017). Seismic resistance of traditional timber-frame hımış structures in Turkey: a brief overview. *European Cooperation in Sience and Technology* 8(1), 21-28.

Aydın, İ. ve Çolakoğlu, G. (2005). Effects of surface inactivation, high temperature drying and preservative treatment on surface roughness and colour of alder and beech wood. *Applied Surface Science* 252, 430-440.

Bölükbaş-Dayı, E. (2011). *Kırsal Ölçekte Geleneksel Konutların İncelenmesi ve Çevre Koruma Önerileri İçin Bir Yöntem Araştırması Bağlıca Köyü-Nallıhan* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ulusal Tez Merkezi.

Büyükkarakaya, A. M, Alpagut, A., Çubukçu, E. ve Cavalli, F. (2018). Juliopolis (Iuliopolis) antrapolik araştırmaları: İlk çalışmalar, *Ankara Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 111-126.

Cengiz-Gökçe, G. (2018). *Kültürel peyzaj-turizm ilişkisine yönelik kırsal kimlik koruma modeli: Nallıhan-Beydili örneği* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ulusal Tez Merkezi.

Crosby, A. (1988). The causes and effect of decay on adobe structures. 5th International Meeting of Experts on the Conservation of Earthen Architecture Rome 22-23 October 1987, 33-41.

Çetin, B. (2026). *Ankara-Nallıhan İlçesi Sobran Mahallesinde 23/12 nolu konutun malzeme özellikleri ve bozulmalarının değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)]. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ulusal Tez Merkezi.

Çetin, C. (2012). Kültür varlıklarının koruma ve onarımı eğitimi: Türkiye yükseköğretimindeki yeri ve önemi. *Batman University Journal of Life Sciences* 1(1), 241-250.

Dehkordi, M. H. (2008). Aplication of scientific investigation in conservation and restoration of historic buildings. University of Tehran Press.

Devecioğlu, Ü. (2024). Iuliopolis (Juliopolis) kentinin tarihi, siyasi, sosyal ve ticari gelişimi. Ali Metin Büyükkarakaya (ed.). *Juliopolis I* (s. 17-31). Koç Üniversitesi Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi. Erdin, N. (2009). Ahşap yapılarda biyolojik zararlılar. *Ahşap Eğitim Atölyesi 2009 Etkinlikler Kitabı*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi KUDEB.

Espinosa-Marzal, R. M. ve Scherer, G. W. (2010). Mechanisms of damage by salt, *Geological Society Special Publication*, 331, 61-77.

Feilden, B. M. (2004). Insects and other pests as causes of decay, *Conservation of Historic Buildings*, 139-155.

French, H. D. (1981). *Roma Çağında Küçük Asyadaki yollar ve mil taşları*. BAR international series, British Institute of Archaeology at Ankara.

Güçhan, N. Ş. (2007). Türkiye'deki geleneksel ahşap çerçeveli evlerin depreme dayanıklılığı üzerine gözlemler. *Yapı ve Çevre*, 42 (2), 840-851.

Günay, R. (2007). *Geleneksel ahşap yapılar sorunları ve çözüm yolları*. Birsen Yayınevi

Hayoz, P., Peter, W. ve Rogez, D. (2003). A new innovative stabilization method for the protection of natural wood. *Progress in Organic Coatings* 48, 297-309.

Henry, A., McCaig, I., Willett, C., Godfraind, S. ve Stewart, J. (Eds.) (2015). *Earth, brick & terracotta*. Practical Building Conservation, Ashgate Publishing.

İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, (2017), *İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü 01 Ocak -31 Aralık dönemi brifing raporu 2017*. https://ankara.tarimorman.gov.tr/Belgeler/Nall%C4%B1han%20Brifing%202018.docx erişim tarihi 02.01.2026.

Kartal, S. N. (2016). Tarihi ahşap yapılarda biyotik/abiyotik bozunmalar ve koruma/bakım önlemleri. *Restorasyon ve Konservayon Çalışmaları Dergisi*, 16, 51-58.

Kim, I. (2012). *Damage to the wooden objects and the conservation treatment conservation of wooden objects*. National Research Institute of Cultural Heritage.

Kökten, H. (1999). *Educational opportunities for Turkish conservators. Practical Guides for Archaeological Conservation and Site Preservation, Field Notes Number* 7. Japanese Institute of Anatolian Archaeology.

Kökten, H., Eskici, B., Şener, Y. S., Hepdinç., D. ve Çelik, S. (2007), *Müzelerde önleyici koruma uzaktan eğitim programı*, Ankara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Yayınları.

Lebow, S. T. ve Anthony, R.W. 2012, Guide for use of wood preservatives in historic structures. *USDA Forest Service Forest Products Laboratory General Technical Repor*, FPL-GTR-217.

Michalski, S. (1993). Relative humidity: A discussion of correct/incorrects values. *ICOM Comitte for Conservation 10th Triennial Meeting Washington DC USA 20-17 August 1993*, 624-629.

Noei, S. (2021). Kerpiç yapılarda bozulma nedenleri ve önleyici koruma çalışmaları. S. Gedük ve A. H. Kuzucuoğlu, (Eds.) *Kültürel Miras Uygulamalarında Önleyici Koruma.*, Hiperyayın, 225-234.

Özbek, H. (1978). Erzurum ve yöresinde ev teke böceği (Hylotrupes bajulus (L.) Serville) ve diğer bazı teke böcekleri. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 31-44.

Özkan, U. ve Dizman-Tomak, E. (2022). İç ortam kullanım yerlerinde güneş ışınlarının ahşabın özelliklerine etkisi. *Ormancılık Araştırma Dergisi*, 9(Özel Sayı), 299-309.

Pinniger, D. ve Meyer, A. (2015). *Integrated pest management in cultural heritage*. Archetype Publications.

Rivers, S. ve Umney, N. (2003). *Conservation of furniture*. Butterworth-Heinemann.

Selçuk, H. (2004). *Müzelerde böcek ve küf kontrolü*. Ege Basım.

Şener, M. (2001). *Nallıhan*, MÜ-KA Matbaacılık.

Şensoy, S., Demircan, M., Ulupınar, Y., & Balta, İ. (2008). *Türkiye İklimi*. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, P.O.Box: 401, 1-12.

Texier, C. (2002a). Küçük Asya: Coğrafyası, tarihi ve *arkeolojisi*. Çev. Ali Suat, Cilt.1, Enformasyon ve Dökümantasyon Hizmetleri Vakfı.

Texier, C. (2002b). *Küçük Asya: Coğrafyası, tarihi ve arkeolojisi*. Çev. Ali Suat, Cilt. 2, Enformasyon ve Dökümantasyon Hizmetleri Vakfı.

Thomson, G. (1986). *The museum environment*. Butterwooth-Heinemann Series in Conservation and Museology.

Torraca, G., Chiari, G. ve Gullini, G. (1972). Report on mud birck preservation, Ed. G. Giappichelli. *Mosopotamia*, 7, 287-295.

Unger, A., Schniewind, A. P. ve Unger, W. (2001). *Conservation of wood artifacts. Springer.*

Warren, J. (1999). *Conservation of earth structures*, Butterwoirth-Heinemann.

September 28-30, 2026
Paris, FRANCE

26.10.2026

REF: Akademik Teşvik

İlgili makama;

14. Uluslararası Paris Sosyal Ve Beşeri Bilimler Kongresi, 28-30 Eylül 2026 tarihleri arasında Paris Fransa'da 15 farklı ülkenin (Türkiye 52 bildiri- Diğer ülkeler 62 bildiri) akademisyen/araştırmacılarının katılımıyla gerçekleşmiştir

Kongre 16 Ocak 2020 Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğine getirilen "Tebliğlerin sunulduğu yurt içinde veya yurt dışındaki etkinliğin uluslararası olarak nitelendirilebilmesi için Türkiye dışında en az beş farklı ülkeden sözlü tebliğ sunan konuşmacının katılım sağlaması ve tebliğlerin yarıdan fazlasının Türkiye dışından katılımcılar tarafından sunulması esastır." değişikliğine uygun düzenlenmiştir.

Bilgilerinize arz edilir,

Saygılarımla

Dr. Petra Pelletier
University of Paris
Head of Conference

LONDON SOVEREIGN SCHOOL

"A Legal Entity Incorporated under the Laws of the United Kingdom"

Institutional Authentication Code : VTBVP9
Reference No : LSS/SEN/2026/07

February 13, 2026

This Official Protocol Declaration is hereby issued by London Sovereign School (hereinafter referred to as "the Institution"), a duly constituted academic and research entity operating within the United Kingdom and possessing full legal personality under applicable UK law.

Pursuant to the Institutional Charter, Academic Regulations, and Internal Statutes, the Senate of the Institution, at its duly convened session held on **14 January 2026**, did hereby adopt and enact Resolution **No. 2026/7**, whereby it is formally decreed that the scientific event specified hereunder shall be organized under the official auspices and academic supervision of the Institution. The said event shall be deemed an official academic undertaking of London Sovereign School and shall be conducted in strict conformity with principles of academic integrity and all applicable legal and regulatory provisions in force.

By virtue of the aforesaid Resolution, the academicians and designated officials serving within the Organizing Committee, Scientific Committee, Advisory Board, and related academic bodies have been duly nominated and ratified by the Senate. The list of appointed members constitutes an integral and legally operative part of this Declaration.

This Declaration shall enter into force upon issuance and remain in full force and effect unless otherwise amended by Senate resolution.

Dr. Mariam S. OLSSON
Deputy President

LONDON SOVEREIGN SCHOOL
Unit 501 Leroy House, 434-436 Essex Road
London N1 3FY - United Kingdom
Institution No: 16871908

Official Professor Roster of the Organizing Committee Members Appointed Pursuant
Prof. Dr. Taoufiq KADRI - Abdelmalek Essaadi University, MOROCCO
Prof. Assoc. Dr. Jonida Bushi - Tirana University, ALBANIA
Prof. Petra Pelletier - Paris University, FRANCE
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ERİŞ, Harran University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Dr. Ahmet Salih İKİZ - Muğla Sıtkı Koçman University, TÜRKİYE
Assoc. Prof. Dr. Alen Biskupović - Josip Juraj Strossmayer University, CROATIA
Assist. Prof. Dr. Silva Ibrahimi - EYRA Psychosocial Assistance, Boston, USA
Dr. Elvan CAFEROV - Azerbaijan State Pedagogical University, AZEBAIJAN
Dr. Violla MAKHZOUM - Saint Joseph University, LEBANON

Title and Venue of the Scientific Event: 14. INTERNATIONAL PARIS CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES
Official Date(s) of the Event: September 28-30, 2026 / Paris, France
Official Web Adresse: https://www.iksadparis.org/social

